MHP'nin kapatılması için kanıt isteyenlere yanıt

DAVADAN DÖNEN BİR MHP'Lİ ANLATIYOR

Son yılların en çarpıcı yazı dizisi..

Bu yazı dizisinde faşist örgütlenmenin Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep, Hatay bölgesindeki eylemlerinin, cinayetlerinin önemli bir bölümüne açıklık getiriliyor. Muhabirimizin konuştuğu, davadan dönmüş MHP'li bu konuda ayrıntılı bilgi sahibi. Örgüt içine 1974 sonlarında girdi. Karadenizli olduğu için silah kullanımı ve patlayıcı maddeler konusunda oldukça geniş ön bilgilere sahipti. Bu yüzden kısa sürede dikkati çekti ve yükseldi. Nitekim 1976 yılında Ankara'ya çağrıldı. Kendisine çağrı emrini bizzat Genel Başkan Alpaslan Türkeş'in verdiğini söylediler.

Devamı 7. sayfada

500 KURUŞ
YIL6
SAYI
2227,

CUMARTESİ
18
AĞUSTOS 1979

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

- **FAŞİZME KARŞI SAVAŞ HAFTASI'NIN İLK GÜNÜNDE BİR ÇOK KENTTE MİTİNG VE YÜRÜYÜŞLER YAPILIRKEN, DİGER KENTLERDE DE ÖZGÜN ANTİ FAŞİST EYLEMLER ÖRGÜTLENDİ**
- **TÜM KENTLERDE GÖSTERİLER İDARİ VE ADLİ KANALLARLA ENGELLENMEK İSTENİYOR. PEK ÇOK KENTTE MİTİNGLERE İZİN VERMEMEK AMACIYLA ANAYASAL HAKLAR ÇİGNENİYOR**
- **AVRUPA'DAKİ TÜRKİYELİ İLERİCİLER DE MHP KAPATILSIN EYLEMLERİ DÜZENLEDİ. EYLEMLER AVRUPA'DAKİ ANTİ FAŞİSTLERCE DE ETKİN OLARAK DESTEKLENİYOR**

«Faşizme Karşı Savaş Haftası» tüm yurtta başladı

Milyonların istemi: MHP KAPATILSIN

MHP, Faşizme Karşı Savaş Haftası'nı engellemek istiyor

Ankara (Politika) — MHP Genel Sekreteri Necati Gültekin sıkıyönetim ve askeri makamlara yazılı başvuruda bulunarak 18 Ağustos tarihinde başlayan «Faşizme Karşı Savaş Haftası» içinde gerçekleştirilecek eylemlerin engellenmesini istedi. Necati Gültekin ayrıca İDG, İKD, İLD ve TÖB-DER gibi kuruluşların Dernekler Kanunu'na aykırı davranışlarda bulundukları iddiasıyla haklarında soruşturma açılmasını da istedi.

MHP Genel Sekreteri'nin Genelkurmay Başkanlığı Sıkıyönetim Koordinasyon Başkanlığına, Genelkurmay Adli Müşavirliği'ne, İstanbul ve Ankara Sıkıyönetim Adli Müşavirliklerine gönderdiği

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

MİSK yöneticileri hakkındaki soruşturma sürdürülüyor

Ankara (A.A.) — Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu (MİSK) Genel Başkanı Ömer Faruk Akıncı ve arkadaşlarıyla ilgili soruşturmayı sürdürdüğü öğrenildi.

Askeri Savcılık, MİSK yöneticileri hakkında «Silahlı cemiyet kurmak, silah ve patlayıcı madde temin etmek ve Dernekler Yasasına muhalefet» suçlarından soruşturma yapıyor.

Bundan bir süre önce, Bahçelievler'deki MİSK Eğitim ve Kültür Sitesi Garajı'nda

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

- Sükan, Demirel ailesinin 1975 - 1977 yılları arasında kullandığı 1 milyar 107.4 milyon liralık banka kredisinin, 412.4 milyon liralık bölümünde "usulsüzlük" olduğunu bildirdi
- Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan, Süleyman Demirel ile Demirel ailesinin 1975 - 1977 yılları arasındaki "yolsuzlukları" arasındaki bağlantıyı Meclislerin saptayacağını da belirtti

Demirel ailesine verilen kredilerde usulsüzlük saptandı

Ankara (ANKA) — Demirel ailesine 1975 - 1977 yılları arasında toplam 1 milyar 107,4 milyon liralık banka kredisi kullandırıldığı açıklandı. Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan tarafından dün yapılan yazılı açıklamada, Demirel ailesine kullandırılan kredilerin 412,4 milyon liralık bölümünün «usulsüz» olduğu savunuldu.

Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan, usulsüz banka kredisi kullanımına ilişkin açıklamasını sürdüreceğini bildirdi ve önümüzdeki günlerde değişik konularda bir dizi açıklama daha yapacağını kaydetti. Faruk Sükan'ın verdiği bilgiye göre, önümüzdeki gün-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Denizli'de üç genç öldürüldü

- Diyarbakır'da bir eve otomatik silahlarla ateş açıldı. Bir kişi öldü. Gebze'de bütün dernekler kapatıldı. Kayseri'de miting öncesi bir MHP yanlısı öldürüldü

Haber Merkezi — Denizli'de ikisi Eğitim Enstitüsü mezunu, biri şoför üç ilerici öldürüldü. Gebze'de bütün demokratik kuruluşlar Kocaeli Valiliğinin emriyle kapatıldı. Diyarbakır'da önceki gece bir eve kimlikleri bilinmeyen kişilerce ateş açıldı. Olayda bir kişi öldü, bir kadın da yaralandı. Ereğli Halkevi yaylım ateşine tutuldu. İzmit'te ÜGD üyeleri, İlerici Gençler Derneği üyelerine saldırdı. İki kişinin yaralandığı bildiriliyor. «Akrep» adı takılarak lanse edilen Nalan Gürateş'in poliste dosyasının bile bulunmadığı öğrenildi.

DENİZLİ'DE

Denizli'de kent girişindeki Üçgen mevkiinde ikisi Eğitim Enstitüsü mezunu, biri de şoför olan üç kişi öldürüldü. Kimlikleri saptanamayan dört kişi dün gece bir oto galerisi önünde oturan Serdar İkiz, Aziz İzmirlioğlu, Ömer Yürekligil adındaki gençlere önce kim olduk-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Bankaların iştiraklerine açabilecekleri kredi kısıtlandı

Ankara (ANKA) — Bakanlar Kurulunun dünkü toplantısında imzalanan 7129 sayılı Bankalar Yasasında değişiklik yapılmasına ilişkin yasa gücündeki kararnameyle bankaların iştiraklerine açacakları kredilere sınırlama konuldu. Ayrıca, banka kredilerinin kalkınma plan ve programlarında yer alan sektörlere yönelmesi amaçlandı.

Kararnamede bankalar yasasının değiştirilen 38. maddesiyle bankaların öncelikli sektörlerde faaliyet gösterip en az yüzde 25 sermayesini sahip oldukları iştiraklerine açabilecekleri krediler istisnalar arasından çıkarıldı.

Böylece mevcut uygulamada sınırsız olan kredi açma olanağı genel hükümlere ve bankalar yasasının 39. maddesindeki genel sınıra tabi tutuldu.

Devamı Sa. 7, Sü. 3'de

7 TİP üyesini öldürenlerin duruşmasına pazartesi başlanıyor

- Üç komando ömür boyu hapse mahkum oldu

Ankara (A.A.) — «Bahçelievler katliamı» diye bilinen, yedi TİP üyesinin öldürülmesiyle ilgili dava, Pazartesi günü, Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde başlayacak.

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi Askeri Savcılığı, yedi TİP üyesinin öldürüldüğü «Bahçelievler katliamı» sanıkları İbrahim Çiftçi, Ahmet Ercüment Gedikli, Duran Demirkıran, Ömer Yavuz Hacıömeroğlu, Abidin Şahiner, Mehmet Kundakçı, Kadir Temir ve

Devamı Sa. 7. Sü. 2'de

Haber Merkezi — İlerici güçler tarafından ilan edilen «Faşizme Karşı Savaş Haftası» bugün başladı. Politika Haber Merkezine ulaşan bilgilere göre yurdun hemen her köşesinde «MHP kapatılsın, faşist katiller cezalansın» ana belgisi çerçevesinde yığın eylemleri düzenleniyor. Çeşitli kentlerde miting ve yürüyüşlerle bu istem yükseltilirken, bazı kentlerde de son derece özgün eylem biçimleri üretiliyor ve örgütleniyor.

Eylemler olağanüstü bir canlılıkla yükselirken, MHP.nin kapatılması istemiyle eyleme hazırlanan ilerici güçler üzerinde yoğun baskılar da var. Hemen her yerde idari ve adli kanallarla eylemlerin engellenmesine çalışılıyor. Pek çok kentte yasal hiçbir gerekçeye dayanmayan engellemeler yer yer «açık sansür» niteliğine kavuşuyor.

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

CHP kendi dışındaki solu değerlendirdi

Haber Merkezi — CHP'nin aylık resmi yayın organı olan «CHP'den Haberler» dergisinin son sayısında kendi dışındaki sol hakkında bir değerlendirme yayınlandı. «Çağrısız Konuklar» başlığı ile yayınlanan yazıda CHP'nin dışındaki sol üç grupta toplanıyor. CHP'nin bu gruplara ilişkin bakış açısı şöyle:

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Türk-İş muhtırası hükümete iletildi

Ankara (ANKA) — Hükümet ile Türk-İş arasındaki görüşmeler dün saat 10'da başladı. Toplantıdan önce bir açıklama yapan Başbakan Bülent Ecevit Türk-İş'in sadece işçi sorunlarıyla değil tüm ülke sorunlarıyla yakından ilgilendiğini belirtmiştir.

Ecevit konuşmasında şunları söylemiştir: «Türk-İş sadece işçi sorunlarıyla ilgilenmeyip ülkenin genel ekonomik ve sosyal sorunla

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

- Ortaköy'de

- Gaziosmanpaşa'da

Onbinlerce ilerici hergün çeşitli yerlere «MHP kapatılsın» pankartı asıyor

Haber Merkezi — «MHP, ÜGD Kapatılsın, Türkeş tutuklansın, faşist cinayet yuvaları dağıtılsın» istemiyle yapılan gösteriler dün de yurdun çeşitli yerlerinde yoğun bir biçimde sürdü. Halkın kalabalık olduğu belirli merkezlerde gerçekleştirilen gösterilerde Türkeş'in maketleri yakıldı, «MHP, ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın» pankartları asıldı. Gösteriler sırasında yapılan konuşmalarda saldırıların, bombalamaların, siyasal cinayetlerin MHP ve onun yan kuruluşlarından kaynaklandığının belgelerle kanıtlandığı belirtildi.

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

MHP KAPANSIN
TÜRKEŞ TUTUKLANSIN
İlerici Gençler

- Balai'ta

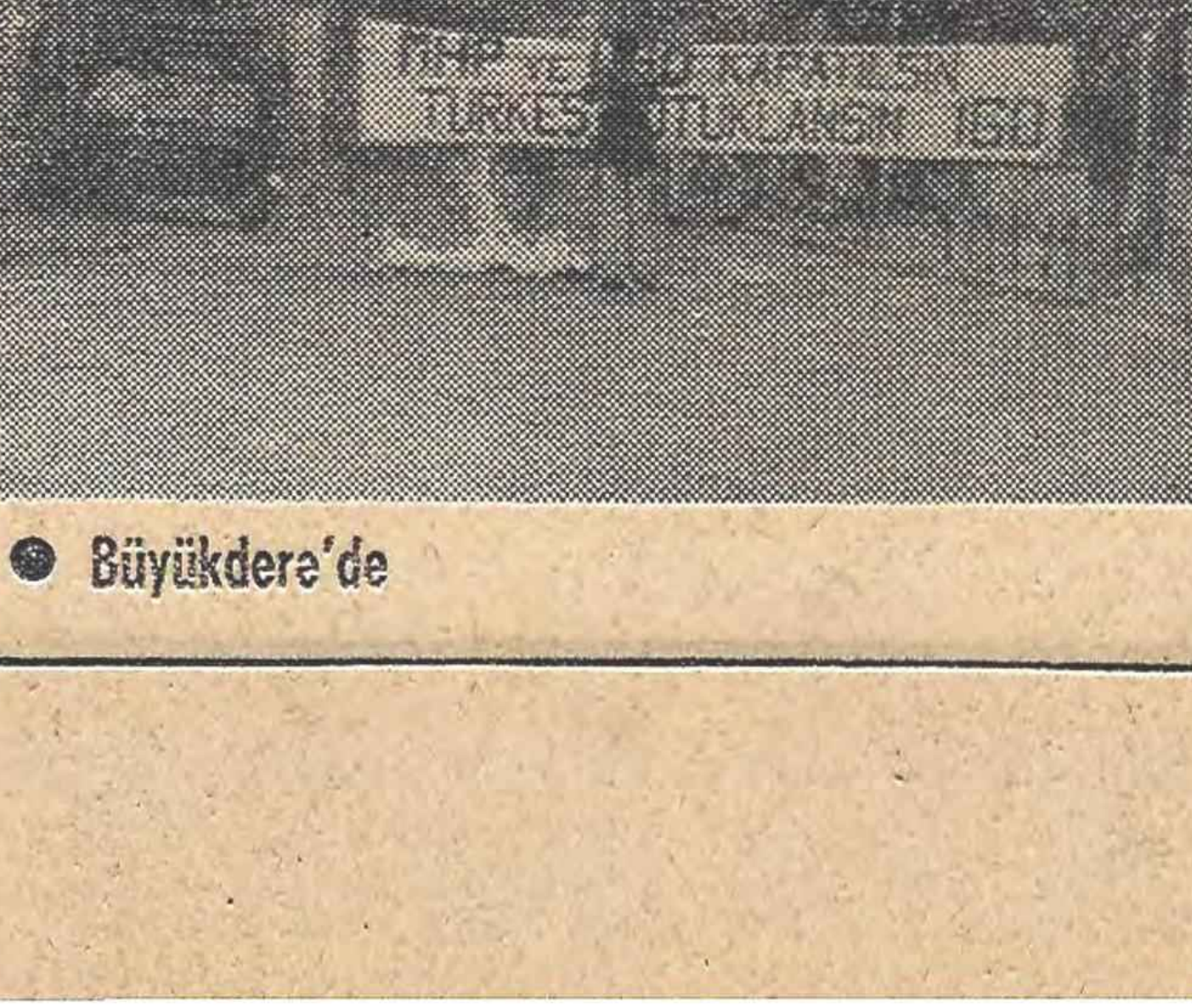

- Büyükdere'de

bu aşamada

ŞÜKRAN KURDAKUL

«Hür Teşebbüs Konseyi»nin sıkıntısı

Mehmet Yazar, Saadettin Karacabey, Hüsamettin Tiyanşan, Halit Narin ve Feyyaz Berker imzaları ile «Hür Teşebbüs Konseyi Başkanlık Divanı» adına yayımlanan bildiri, günümüz Türkiye'sinde iç kapital temsilcilerinin, Ahmet Emin Yalman gibi kapitalizmin en eski ve sadık kalemlerinden ne öğrenmişlerse o düzeyde kaldıklarını gösteren bir belge niteliğindedir.

Suçlama yöntemlerindeki ilkellik yönünden..

Ülke ekonomisinin vazgeçilmez öğeleri oldukları masalına inandırma çabaları yönünden..

Ve asıl, hâlâ Maliye Nazırı Cavit beylerin, Celal Bayar'ların, Aydınlı toprak ağasının mantıkları ile ülke yönetiminin sürüp gideceğini sanmaları yönünden..

Cavit bey, Lenin'in, «Yarım kalmış bir zafer... Zaferin küçük bir parçası..» olarak nitelediği II. Meşrutiyet hareketi dış kapitalin dümen suyuna girdiği dönemde Maliye Nazırı idi.

Meclis'te vergi adaleti isteyen milletvekillerine karşı, «Vergi adaleti servet eşitliği sağlamak demektir. Servet eşitliği hayali de sosyalizmin aldatmacalarından biridir..» diye hop oturup hop kalkmıştır.

Çıkardığı «Ulum-u İktisadiye ve İçtimaiye» adlı dergide, ısrarla dış yardımdan başka kalkınma olanağı bulunmadığını yazan, kalem onun kalemidir.

Ahmet Emin Yalman, mütareke yıllarında ülkenin Amerikan mandası altına sokularak huzura ve güvene kavuşmasını isteyen milliyetçilerin (!) başında geliyordu. Babalarımız, Kurtuluş Savaşçıları, Türkiye halkına bu huzuru çok gördükleri, emperyalizmi kapı dışarı ettikleri için, cumhuriyet döneminde iç ve dış kapitalin sözcülüğü görevini üstlendi.

Çokuluslu şirketlerin ilk yatırım yıllarında yazdığı övgü yazıları, siyonizmin ilan zoru ile ayakta tuttuğu «Vatan» gazetesinin sütunlarına sığmaz.

Bayar ve Menderes ikilisinin ne kıratta «milli hislerle meşbû» olduklarını Amerikan devlet adamları ve bankacıları ile yaptıkları «temas»lardaki konuşmaları gösterir.

Lenin'in «Yarım kalmış bir zafer.. Belki de zaferin küçük bir parçası..» olarak nitelediği II. Meşrutiyet döneminden bu yana kapitalizm yaşama geçme savaşı verdi ülkemizde.

Hep dışa bağımlı. Hep iktidarda değilse, iktidarla tam bağdaşık durumda olmayı başararak..

Görüyoruz.

Kıskacına aldığı bürokrasiyle birlikte yarattığı Türkiye bu Türkiye'dir.

Dış borçları bakımından Osmanlıyı aratmayan zimmet defterleriyle..

Ekonomik bağımsızlık bakımından (ötesini siz düşünün) Osmanlı Bankası'nı aratmayan kuruluşlara teslim olma anlayışı ile..

«Hür Teşebüs Konseyinin Başkanlık Divanı»nı oluşturan kişiler ticaret yapmakta da, siyaset yapmakta da özgürdürler.

Canları ister, bildiri yayınlarlar.

Canları ister, parayı bastırıp, genç Vedat Nedim Tör'lere duyuru yazdırır boyalı basına verir, ulusun kağıdını kirletirler.

Ama, işçi - köylü - aydın vatanseverlerin kafalarını bulandıracaklarını sanıyorlarsa aldanıyorlar.

Köprülerin altına baksınlar. Çok sular geçti

Ve artık lütfen görsünler ki, ne Yahya Demirel'in amcası, ne Turhan Feyzioğlu gibi ahır zaman liberalleri, ne Alpaslan Türkeş gibi çoktan «deforme olmuş» faşistler, yakın tarihimizin bu gerçeklerini unutturacak güçte değildirler.

FORUM

Kadınlarımız, «İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz yürüyüşünü gerçekleştirdi. Türkiye'deki ilerici kadın hareketini daha da güçlendiren ve ilerici güçlerle demokrasi güçleri arasındaki dayanışmayı daha da pekiştiren bu yürüyüş, sadece İKD'nin kapatılması gibi anti-demokratik uygulamalara son verilmesi için değil ama ayni zamanda ilerici harekete, demokrasiye düşman MHP ve ÜGD'nin kapatılması, katillerin yakalanıp kendilerinden hesap sorulması, can güvenliğinin sağlanması için de yapıldı.

Şu unutulmamalıdır. Bu faşist örgütlerin açık kalmasına göz yumanlar, demokrasi güçlerinin savaşımını durduramazlar. Türkiye için tek çıkış yolu olan eylem ve cephe birliği sağlanacak ve ileri demokratik bir düzen kurulacaktır. Tekerler bu yönde dönüyor. Tarih bu yönde ilerliyor. Ama, halkımıza faşizmin acısı tattırılmamalı, kapitalizmin «irinli. pis kokan çirkefi», yaşamaya, iyiye, güzele, refaha düşman faşizme geçit verilmemelidir.

MHP-ÜGD kapatılmalıdır

Beria ONGER

İKD GENEL BAŞKANI

Alman faşizmi, erkekleri eşleri önünde kan pıhtısı haline çevirmekte, analara posta paketleriyle öldürülen oğullarının külünü göndermektedir. Sterilizasyon (kısırlaştırma) ameliyatı bir siyasal mücadele yolu durumuna getirilmiştir. İşkence odalarında yakalanmış antifaşistlere zorla zehirli maddeler şırınga edilmekte, elleri tuzla buz oluncaya kadar kırılmakta, başaşağı asılmakta, bedenleri suyla şişirilmekte, üzerlerine canlı canlı faşist işaret oyulmaktadır». Türkiye'deki faşistlerin kendilerine örnek alıp yolundan yürüdüğü Hitler ve canilerinin insanlığa bu yaptıklarına, çocukların derilerinden evlerine abajur yaptıkları, milyonlarca yahudiyi «temiz» ırk yaratma safsatalarıyla çoluk çocuk, yaşlı genç, kadın erkek demeden gaz odalarında zehirleyerek, fırınlarda yakarak öldürdükleri, canlı canlı insanları laboratuvarlarda kobay olarak kullandıkları da eklenebilir.

Bütün bunlar, Almanya'da faşizmin iktidarda olduğu dönemde yapılanların sadece bir kısmı. Ama Türkiye'de olanları anlamamız açısından oldukça önemli.

Bugün Türkiye'deki faşist örgütlerin yaptıkları ile yukarıda yazılanlar arasındaki benzerlikler hiç te rastlantı değildir. Değişen dünya koşullarında faşizmin iktidara geliş yöntemleri değişebilir, ama saldırganlığı, baskıcı, zülmeden, acı veren uygulamaları değişmeyecektir. Çünkü faşizmin özü budur. Belki bugün, analara posta paketleriyle öldürülen oğullarının külü gönderilmiyor. ama daha ömrünün baharında evlatlarımız, ana karnında daha doğmamış bebeklerimiz öldürülebiliyor. Bazı gençlerimiz sigarayla yakılarak, derileri koparılarak işkencelerle tanınmaz hale getirilip öldürülüyor. Makinalı tüfeklerle evler taranıyor. İnsanlarımız korkusuzca sokakta yürüyemez, konuşamaz, çocuklarını okula gönderemez, korkusuzca kapılarını açamaz oldular. İşte, faşizmin ülkemizde de daha iktidara gelmeden göstermeğe başladığı yüzü. Çünkü bunu yapmak zorundadır. Bir yandan kitlelerin istemlerine sahip çıkar görünürken. gelişen demokrasi savaşımını, sınıf savaşımını durdurmak, önüne çıkan her türlü engeli yok etmek için yığınları korkutup sindirmek zorundadır.

Biliyoruz ki, faşizm tekelci sermayenin, finans kapitalin en gerici, en terörcü, en saldırgan kesiminin isteğidir. Sömürme olanakları azaldığı, kârları tehlikeye girdiği, yığınlardaki hoşnutsuzluk yükselip kendisini köşeye sıkıştırmaya başladığı zamanlarda kullandığı bir baskı aracıdır Ama bu aracı kullanmak için parababaları, doğrudan doğruya ortaya çıkmamaktadırlar. Türkeş mi, Koçların, Sabancıların oğulları mı ellerine tabancayı alıp, pusu kurarak insanları öldürmüşlerdir? Yoksa faşist örgütlerin diğer büyük yöneticileri mi? Hayır. Faşizmin kol gezdiği ülkelerde ve Türkiye'de de gördüğümüz gibi, hiçbir zaman böyle olmamıştır. Onlar sadece saldırtır, öldürtür, bombalatır. Ama kimlere? İşte halkımızı biz kadınları can evinden vuran nokta da burasıdır. Bu gerici - faşist güçlerin maşalığını yapan, bilmeden, sadece gösterilen hedeflere ateş ederek, saldırarak onların vurucu gücünü oluşturan gençlerimiz. Bugün idama kadar gönderdikleri, yıllarca hapis cezalarına çarptırılan, ama kendileri için de tehlikeli hale geldiğinde katil diye damgalayıp bir kenara fırlatıp attıkları gençler. Kapitalist düzenin yoksul, işsiz güçsüz, bilinçsiz bıraktığı, başıboş bir hayata ittiği, bundan ötürü neden, ne için olduğunu bilemeden bu düzene tepki duyan, şuursuzca çıkış yolları arayan gençler. Ama yine de, bir ananın doğurduğu, üzerine titreyerek büyüttüğü, bir kısmı daha gençlik çağına bile gelmemiş çocuklarımız. İşte MHP-ÜGD'nin, düzene karşı tepkilerini, bilinçsizce arayışlarını kullanıp sözde kapitalizme karşı çıkarak, onlara iş, ekmek vaadeder görünerek tuzağına düşürdükleri. Gerçekte ise, onları besleyip, giydirerek, bellerine tabancalar takarak, onların bu tepkilerinden kendi çıkarları için faydalanıp, mahvettikleri, topluma daha zararlı hale getirdikleri gençler. Böyle de olsa, artık gençler katil, toplumun lanetlediği kişilerdir. Daha 16 yaşında olan Ferhat Tüysüz «Canım sıkıldığı için adam öldürdüm Öldürecek adam arıyorduk. Bizi bu hale getirenler MHP yöneticileridir.» diyor. 16 Yaşında bir insan, eğer kafasına sokulmadıysa durup durduğu yerde adam öldürebilir mi? Parayla aldatılmasa, kandırılmasa, bir insan, kaç yaşında olursa olsun böyle insanlık dışı bir olayı düşünebilir mi? Veli Can Oduncu ise «Dokuz kişi öldürdüm Ülkücü ve MHP'liyim» diyor. MHP'li, Ülkücü olmakla katil olmanın aynı şey olduğu, bundan daha iyi ifade edilebilir mi? Doğan Öz'ün katili İbrahim Çiftci, kendi idam kararı okunurken.« Ya susturacağız, ya kan kusturacağız» diye bağırıyor. Kimleri, niçin susturuyorlar? Çok zenginler de mallarını mı ellerinden alıyorlar, yoksa çok önemli yerlere gelmişler de koltukları mı altlarından kayıyor. Oysa kendilerine bakıldığında, hemen hemen hepsi köylü ya da yoksul aile çocukları. Halleri tavırları, konuşmaları, hiç te iyi eğitim görmediklerini açıkça gösteriyor. Öyleyse bunların, yoksulluğun, işsizliğin, eğitimsizliğin ortadan kalkmasını, demokrasinin, barışın yaşamasını isteyenlerle ne alıp veremedikleri var? Onları niçin öldürüyorlar? Onların değil, onların eline silahı veren, biraz parayı ceplerine koyan ve onlara iyi bir gelecek ufak bir yer vaadedenlerin, demokrasi ve barıştan yana olanlarla alıp veremedikleri var. Tetiği çekiyorlar ama, vaadedilenler yerine gelmiyor. Yakalananların durumları kendilerine de ibret olmalı.

MHP - ÜGD NEDEN KAPATILMALIDIR?

Cinayet suçuyla yakalananların çoğu, arkalarında MHP ve ÜGD'nin olduğunu açıkça itiraf ediyorlar. Bu örgütlerin artık gerçek niyetleri, faşizm özlemleri yığınların gözünde açığa çıkmış durumda. Bu örgütlerin kapatılması da halkımızın bugün için en önde gelen istemi oldu. Bu örgütlerin kapatılmasıyla elbette faşizm tehlikesi birdenbire kesilmeyecek, ortadan kalkmayacaktır. Ama bu tehlike büyük ölçüde geriletilecektir. Faşistlerin örgütlü gücü parçalanacak, faşistlerin kaynağına büyük darbeler indirilecektir. Faşist katliamların esas sorumluları tutuklanacak, bu örgütlerin yöneticilerinden hesap sorulacaktır. Halkımızın, evlatlarımızın can güvenliğinin sağlanmasında önemli bir adım atılmış olacaktır. Daha birçok gencin faşistlerin tuzaklarına düşüp katil olmaları önlenecek, anaların korkuları dinecektir. Ve en önemlisi demokrasinin korunması yolunda güçlü bir adım atılmış olacaktır.

Faşizmin ne olduğunu bilmek, faşizmi istememek, onu ortadan kaldırmaya yeterli değildir. Bunun gibi demokrasiyi, barışı istemek te, onların korunması, yaşatılması için yeterli değildir.

Faşist tehlike kendiliğinden son bulmayacaktır. Bunun için gün gün, saat saat savaşmak gerekir. Bu savaşımın etkili olabilmesi için de, işçi sınıfımızın, demokrasi güçlerinin

(Devamı 7. Sayfa'da.)

---

yorum

OYA BAYDAR

Bu kavga hürriyet kavgasıdır

BUGÜN Türkiye'nin alanlarından, kentlerinden, köylerinden, fabrikalarından, bugün Türkiye'den tek bir ses yükselecek: Demokrasi güçlerinin faşizme karşı gür sesi.

BUGÜN milyonlar, alanlara çıkanlar ve çıkamayanlar, yürüyüş kollarına katılanlar ve katılamayanlar, artık yığınların malı olmuş istemi haykıracaklar: «MHP kapatılsın, cangüvenliği sağlansın!». Ve bugün, yürüyüş kollarında, miting meydanlarında bulunmaları gerekenlerin tümü, türlü hesaplar, türlü gerekçeler, türlü yan çizmelerle evlerinde oturuyor olsalar da; Basın Ahlak Yasası'na uymayı taahhüd etmiş bir basın insanlık ve ahlak dışı faşizm karşısında bir baştan bir başa suskun kalsa da; yığınların en doğal ve yasal hakkı olan faşizmi protesto, her yönden en büyük baskılarla engellemeye çalışılsa da; CHP merkezi, antifaşist tabanını gösterilerden protestolardan uzak tutmak için örgütüne «aman MHP kapatılsın mitinglerine katılmayın» türünden genelgeler çıkartsa da, Türkiye'de, bugüne kadar gerçekleştirilmiş en yaygın, en yiğit antifaşist protesto, kırlardan kentlere yankılanacak.

VE YARIN, bugün meydanlardan yürüyüş kollarından yükselen ses, yankılana yankılana en ücra köylerin mağara evlerine, doruklarda sürü otlatan çobanlara, pamuk tarlalarında bir an durup terini silen karayağız ırgata, ıssız yol boylarına, ve -bugün yüzse yarın bin- gecekondu mahallesine, -bugün binse yarın onbin- fabrikaya kadar gidecek. Oralarda insan duvarlarına çarpıp, büyüyecek ve yeniden tek bir ses olarak dönecek tek bir meydana dönüşmüş Türkiye'ye: «Faşizme geçit yok, Faşizme hayır.»

VE günü geldiğinde, milyonlar faşizme karşı dövüşmesini bilecekler. Milyonlar, yani tüm halk, baş düşmanlarının faşizm ve onun ardındakiler olduğunun bilinciyle dimdik dikilecekler faşizmin karşısına. Bugün meydanlardan, yürüyüş kollarından taşan kararlılık, bilinç, direnç, coşku, yarın en geniş, daha geniş yığınları er meydanlarına çekecek ses ve çağrı olacak. Dalga dalga, yankı yankı gelişiyor bilinç, kararlılık, faşizm karşısında uyanış. O dalga karşı durulmaz bir fırtına olup faşizmi geriletecek, inine tıkacak ve bir gün, savaşsız sömürüsüz dünyaya doğru yürürken, faşizmi bir daha dirilmemek üzere yerle bir edecek.

BUGÜN kentlerden, meydanlardan yükselecek sesin, bugün faşizme karşı yürüyecek olanların, bugün irili ufaklı tüm engellemelere rağmen meydanlara varıp yürüyüş kollarında yerlerini alanların öncülük ettiği budur işte. Ve bugün bu öncülüğü yapma onurunu yıllar boyu taşıyacaklardır.

BIRAKALIM faşizm karşısında bile şu veya bu gerekçelerle birliğe yanaşmayanlar pencerelerinden seyretsinler yollardan akan faşizme hayır selini. Bırakalım, faşizm tehlikesi kapıya dayanmışken siz-biz hesapları yapsınlar. Bırakalım faşizme karşı en geniş demokrasi güçlerinin güç ve eylem birliğinden halâ yan çizsinler ve sonra yan çizmelerini haklı göstermek için dergilerinde, yayınlarında çarşaf çarşaf yazılar döşensin, kendi tabanlarına gerekçelerini anlatmaya çalışsınlar. Bırakalım şimdilik... Bir gün nasıl olsa gelecekler. İşçi sınıfının öncüleri, işçi sınıfının örgütlü gücü, tüm halkı, yığınları peşine takmış giderken, kıyısından köşesinden girmeye çalışacaklar o insan selinin içine. Şimdi bırakalım onları küçük hesaplarıyla ve yığınların önünde faşizme karşı yürüyelim.

«GÜN o gün değil, derlenip dürülmesin bayraklar
Duyduğunuz çakalların ulumasıdır
Safları sıklaştırın çocuklar
Bu kavga faşizme karşı, bu kavga hürriyet kavgasıdır»

FAŞİST YUVALAR DAĞITILSIN ! KATİLLERDEN HESAP SORULSUN !

FAŞİST TERÖRÜN, SALDIRI ODAKLARININ SUÇLULARI KANITLANMIŞTIR. GÜN FAŞİST SALDIRILARA KARŞI DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN EYLEMBİRLİĞİ GÜNÜDÜR. YURTSEVERLER, DEMOKRATLAR, İLERİCİLER, SOSYALİSTLER FAŞİZME KARŞI SAVAŞIM HAFTASINDA YIĞIN EYLEMLERİYLE TÜM ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERİN SAVAŞ BİRLİĞİNİ YÜKSELTELİM!

18 - 26 AĞUSTOS, FAŞİZME KARŞI SAVAŞIM HAFTASI MİTİNG VE YÜRÜYÜŞLERİ :

18 AĞUSTOS MİTİNG VE YÜRÜYÜŞLER

ADAPAZARI
ANTAKYA
ANTALYA
BALIKESİR
BANDIRMA
BURDUR
BURHANİYE
BURSA
BOZÜYÜK
ÇANAKKALE
ÇERKEŞ
ÇERKEZKÖY
ÇİFTELER
ÇORUM
DENİZLİ
EDİRNE
ESKİŞEHİR
GEBZE
GÖLCÜK
GÜMÜŞHACI KÖY
İZMİR
İZMİT
KAYSERİ
KIRŞEHİR
KONYA (Ereğli)
MAHMUDİYE
MANİSA
MERSİN
SAMANDAĞ
SEYDİŞEHİR
SÖKE
TRABZON
ZONGULDAK

25 AĞUSTOS MİTİNG VE YÜRÜYÜŞLER

ÇAYCUMA
GEMLİK
HACI BEKTAŞ
İSKENDERUN
TARSUS
VAN

SAVAŞ YOLU

BULMACA

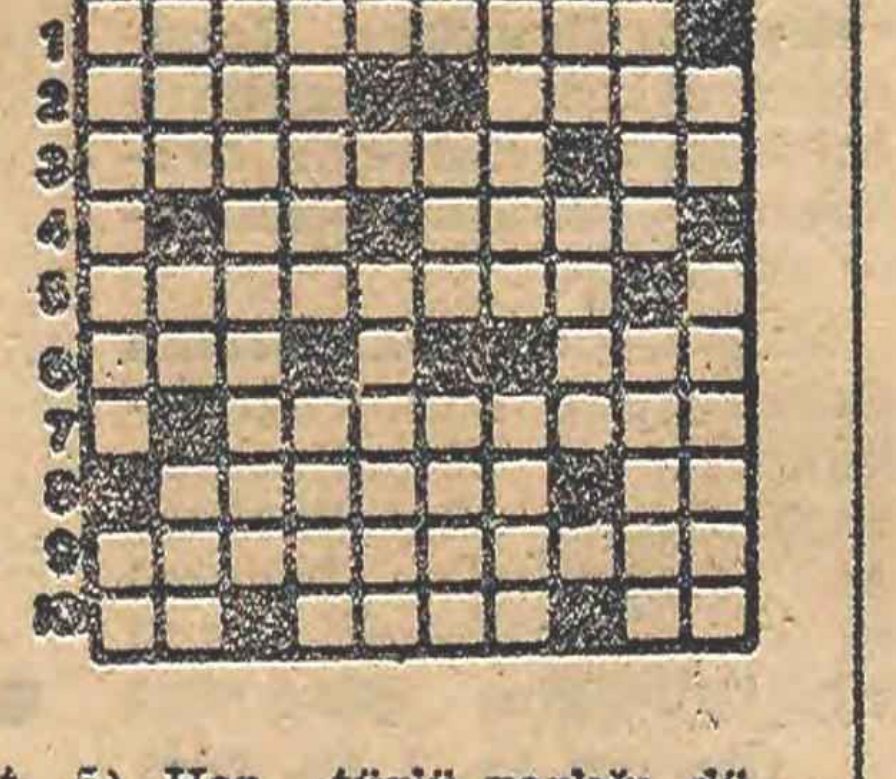

SOLDAN SAĞA: 1) Ölümünün 5. yıldönümünde anılan 1960-70 dönemi devrimci gençlik hareketinin liderlerinden biri. 2) Od — Osmanlılarda polis memuru. 3) Tersi, MSP yanlısı gençliğin «Akıncı» adından önce kendine yakıştırdığı sıfatlardan biri — Hastalıklı yumru. 4) Birleşmiş Milletler Örgütünün simgesi — Tersi, zamanı ölçen aygıt. 5) Her türlü varlığı düşüncenin ürünü yada düşüncenin kendisi sayan gerici öğretilerin genel adı. 6) Posta dilinde «mail» ile birlikte «uçak pastası» anlamına gelen sözcük — Tersi, Amerikan Havayollarının simgesi. 7) Laboratuar işlerinde kullanılan kimse. 8) Öykü — Bir ünlem. 9) Politik yazına da girmiş olan «tasfiye» anlamındaki sözcük. 10) Bir emir — Askeri anlaşma — Kimyada sodyumun simgesi.

YUKARDAN AŞAĞI 1) Toplu cankırımı — Bir nota. 2) Gelecek — Kimya dilinde iki — Varlığı olmayan yada yok denecek kadar önemsiz şey. 3) Kılavuzluk, yol göstericilik. 4) Safha — Tersi, inç'in altıda biri kadar bir uzunluk ölçüsü 5) Yaprakları sebze olarak kullanılan bir bitki. 6) Tersi, bir üniversitemiz — Ordu mensuplarının, sermayesi astronomik büyüklüklere ulaşan kurumun simgesi. 7) Bir tapınma biçimi — Poker oyununda bir deyim. 8) Duman izi — Tersi, bir emir. 9) Yunan mitolojisinde tanrılar tanrısı — Kimyada bir terim. 10) Stronsiyumun simgesi — Bir cins iri at.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Afganistan. 2) SAİKA — Urdu. 3) İştirak — aM. 4) MİG — Stokçu. 5) İsilik — Ran. 6) Ltd — Sır — Ye. 7) Etil — Kıl. 8) Ezani. 9) İl. Ümmilik. 10) Pars — Atom.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Asimile — İp. 2) Faşist — Ala. 3) Gitgide. 4 akİ — teüS. 5) Narsisizm. 6) Atkılama. 7) sukO — niT. 8) TR — Kr — Kilo. 9) Adaçayı — İm. 10) Numunelik.

ABD casus uçakları Kıbrıs'ı kullanmaya devam ediyor

Lefkoşe (ANKA) — Amerikan Stratejik Hava Komutanlığı'na bağlı RC-135 casus uçaklarının, Kıbrıs'taki İngiliz üslerini kullanmaya devam ettikleri bildirildi.

Bu konuda bir haber yayınlayan haftalık «İkones» dergisi, bu uçakların Agratur İngiliz üssünde ikmal yaptıktan sonra Ortadoğu ve Hint Okyanusu üzerinde uçuş yaptıklarını bildirdi ve uçakların Agratur üssünü kullandıklarını gösteren fotoğraflar da yayınladı.

BM'nin toplumlararası görüşmeleri başlatma çabaları sonuçsuz kaldı

Lefkoşe (A.A.) — Kıbrıs'ta 22 Haziran'da kesilen toplumlararası görüşmeleri yeniden başlatmak için Birleşmiş Milletler'ce bu hafta Lefkoşe'de harcanan çabalar sonuçsuz kaldı.

Genel Sekreter'in Kıbrıs Özel Temsilcisi Galindo Pohl'un, taraflar arasında iki bölgeli çözüm konusunda çıkan kavram anlaşmazlığını giderme çabaları da henüz bir sonuca ulaşmadı. Görüşmelerin Eylül ayı sonundan önce başlamasının beklenmediği bildiriliyor. Waldheim'ın önümüzdeki günlerde de Cuellar'ı Kıbrıs'a göndermeyi düşündüğü bildiriliyor.

Denktaş'ın «yeraltına inme» tehdidi tepkiyle karşılandı

- Türkiye'den giden faşistler Kuzey Kıbrıs'ta terör yaratıyor

Dış Haberler Servisi — Rauf Denktaş'ın «Allah bizi yeniden yeraltına inmeye, mukavemeti yeniden vurucu bir şekilde yürütmeye zorlamasın» şeklindeki sözleri ve ilerici güçlere yöneltiği tehditler Kıbrıs'ın Türk kesiminde büyük tepkiyle karşılandı.

Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Özker Özgür, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Başbakan Bülent Ecevit ve Türk Bölgesi Başsavcısı Vedat Azizalp'a birer yazı göndererek Denktaş'ın sözlerini kınadı. Özgür, «Türkiye'den getirtilen MHP'li komandolardan cesaret alan sayın Denktaş, bu tümcesi ile siyasal cinayetlere yeşil ışık yakıyor» dedi.

Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin yayın organı Yeni Düzen gazetesi ise Kıbrıs'ın Güzelyurt yöresinde MHP'li ve Türk Ocak'lı faşistlerin tahriklerini arttırarak olay çıkarmaya çalıştıklarını bildirdi. Yeni Düzen, «Barış için ileri», «Kıbrıs NATO üssü olamaz» gibi pankartların faşistlerce yırtıldığını yazdı.

Diğer yandan Devrimci Gençlik Derneği ile Kıbrıslılar Öğrenim Federasyonu yayınladıkları ortak bildiride Denktaş'ın konuşmasını eleştirilerek, «tehditlere karnımız toktur» dendi. Bildiride Denktaş'ın sözlerinin bağımsızlık ve demokrasiden yana güçlere savurulmuş bir tehdit olduğu belirtildi. Devrimci Gençlik Derneği, Kıbrıs Türk gençliğinin sonuna dek bağımsız Türk devletine karşı çıkacağını, çünkü bunun emperyalizmin işine yarayacağını belirtti.

Toplumcu Kurtuluş Partisi Genel Başkanı Alpay Durduran da, Denktaş'ın bu sözleriyle halkı korkutmak istediğini söyledi. Durduran, «Denktaş'ın kendi yarattığı bu tehdit dolu havanın ne derece yoğun olduğunu da açıklaması gerekir» dedi.

Paweh'te özerklik isteyen Kürtler ayaklandı

İran'da gerginliğin artması gericilerin işine yarıyor

- Humeyni "Ulusal Cephe"yi uyardı

Dış Haberler Servisi — Sovyetler Birliği Komünist Partisi merkez yayın organı Pravda Gazetesi, İran'daki gerginliğin artmasının, Şah rejimini devirmiş güçleri bölmeye çalışan iç ve dış gericiliğin işine yaradığını yazdı. Pravda Gazetesi, İran'daki büyük gösterilerin kısa sürede politik gruplar arasında çatışmalara dönüştüğüne ve demokratik örgütlerin genel merkezlerine baskınlar yapıldığına işaret ederek, şunları yazdı: «Bu olayların ardında somut olarak kimin bulunduğunu söylemek şimdilik güç. Ama bir nokta açık: Bunlar yalnızca gerici gruplara yarıyor. Gericiler, Şah rejimini korumayı başaramadılar. Şimdi de, ülkenin toplumsal, ekonomik ve diğer sorunlarının çözümlenmesini engellemek için karışıklıklar yaratıyor.

Öte yandan Humeyni de «Ulusal Cephe»yi uyararak karışıklıklar çıkarmaktan vazgeçmesini istedi. Humeyni verdiği bir demeçte, «aydınlar»ı Devrim Konseyi aleyhine faaliyetten vazgeçmeye çağırdı. Humeyni'nin «aydınlar»dan, Ayendegan Gazetesi'nin kapatılmasını protesto ederek çatışmalara yol açan «Ulusal Cephe»yi kastettiği bildiriliyor.

PAVEH'TEKİ AYAKLANMA

Öte yandan, İran'ın Irak sınırı yakınlarındaki Paveh kentinde özerklik isteyen Kürtler ayaklandı. Kentin peşmergelerin eline geçtiği, peşmergelere karşı koyan Devrim Muhafızlarına yüklü takviye gönderildiği bildiriliyor. Çatışmalar sırasında 13 kişinin öldüğü, 50 kişinin yaralandığı ve 7 bin kişinin kenti terkettiği haber veriliyor. Peşmergelerin, bölgeye özerklik verilmesi için yaptıkları isteklere bir cevap alamayınca ayaklandıkları bildiriliyor.

İSRAİL LÜBNAN'I YİNE BOMBALADI

- Mısır'da 23 ilerici tutuklandı

Dış Haberler Servisi — Carter'in özel temsilcisi Strauss, Mısır-İsrail görüşmelerini hızlandırmak amacıyla önce İsrail'e sonra da Mısır'a yapacağı geziye başlarken İsrail'in ve Falanjistlerin Lübnan'daki saldırıları sürüyor.

İsrail'in uzun menzilli topları dün sabah Güney Lübnan'ı yeniden ağır top ateşine tuttu. İsrail'in Güney Lübnana önceki gün açtığı top ateşi sırasında ise üç kişinin öldüğü, birçok kişinin de yaralandığı haber verildi.

Öte yandan Beyrut'ta Lübnan hükümet ordusu, Beyrut limanını elinde tutan Falanjistlerden limanı teslim etmelerini istemesi üzerine sert çatışmalar çıktı.

Bu arada Mısır'da, «İlerici Birlikçi Ulusal Parti» üyesi 23 kişi tutuklandı. «Yasadışı komünist faaliyet»le suçlanan tutukluların, Mısır-İsrail anlaşmasına karşı çıktıkları bildiriliyor.

Humeyni'nin çağrısı üzerine "Filistinlilerle Dayanışma Günü" kutlanıyor

Tahran (ANKA) — Humeyni'nin bir hafta önce yaptığı çağrı üzerine Ramazan ayının son Cuma'sı çeşitli müslüman ülkelerde **«Filistin Halkıyla Dayanışma Günü»** olarak kutlanmaya başlandı.

İran başkentinde onbinlerce kişi Tahran Üniversitesi kampusunda toplandı ve Ayetullah Talegani'nin konuşmasını dinledi.

İran'ın öteki kentlerinde de Humeyni'nin çağrısı doğrultusunda gösteriler yapılıyor.

Bu arada Filipinler başkenti Manila'da da binlerce müslüman, Filistinliler lehine de gösteri yaptı.

Vietnam ve Laos içişlerine karışan Çin'i kınadı

Dış Haberler Servisi — Laos'ta yayınlanan bir ortak bildiride, Vietnam ve Laos, Pekin yönetiminin, ülkelerinin içişlerine karışmaya son vermesini isteyerek bu davranışlarından ötürü kınadılar. Vietnam Yurtsever Cephesi temsilcilerinin Laos'a yaptığı bir ziyarette yayınlanan bildiride, Pekin yönetiminin, komşularının egemenliğine saygı göstermesi istendi.

Öte yandan Vietnam - Çin görüşmelerinin 10. turu bir anlaşmaya varılamadan sona erdi. Pekin'deki oturumdan sonra bir açıklama yapan Vietnam temsilcisi, Çin tarafının, ilişkilerin normalleştirilmesini engellemek için elinden geleni yaptığını ayrıca Vietnam sınırındaki silahlı provakasyonları sürdürdüğünü belirtti.

Pol pot Kamboçya'daki Budistlerin üçte ikisini öldürdü

Dış Haberler Servisi — Kamboçya'nın başkenti Pnom Pen'de Pol Pot ve Ieng Sary'nin gıyabi yargılaması sırasında tanıklık yapanlar, Pol Pot döneminde ülkedeki Budistlerin üçte ikisinin öldürüldüğünü söylediler. Tanıklar, yalnızca başkent ve çevresinde yarım milyon kişinin öldürüldüğünü söyleyerek çalışma kamplarına gitmek istemeyenlerin evlerinin önünde parçalandığını anlattılar. Pol Pot katliamlarından kurtulabilen birkaç aydın kişi Pol Pot'un aydınları özel bir hedef seçtiğini bildirdiler.

El Salvador'da Gelecek yıl seçim yapılıyor

Dış Haberler Servisi — Kanlı bir diktatörlük rejimi bulunan El Salvador'da gelecek yıl seçim yapılacağı açıklandı. El Salvador diktatörlüğü tarafından yapılan resmi açıklamada, politik sürgünlerin de ülkeye geri dönebilecekleri kaydedildi. Bilindiği gibi, Orta Amerika ülkeleri olan El Salvador ve Guatemala'da Nikaragua devriminden sonra benzer gelişmelerin ortaya çıkacağı endişesiyle ABD bu iki ülkeye silah yardımlarını artırmayı gündeme almıştı.

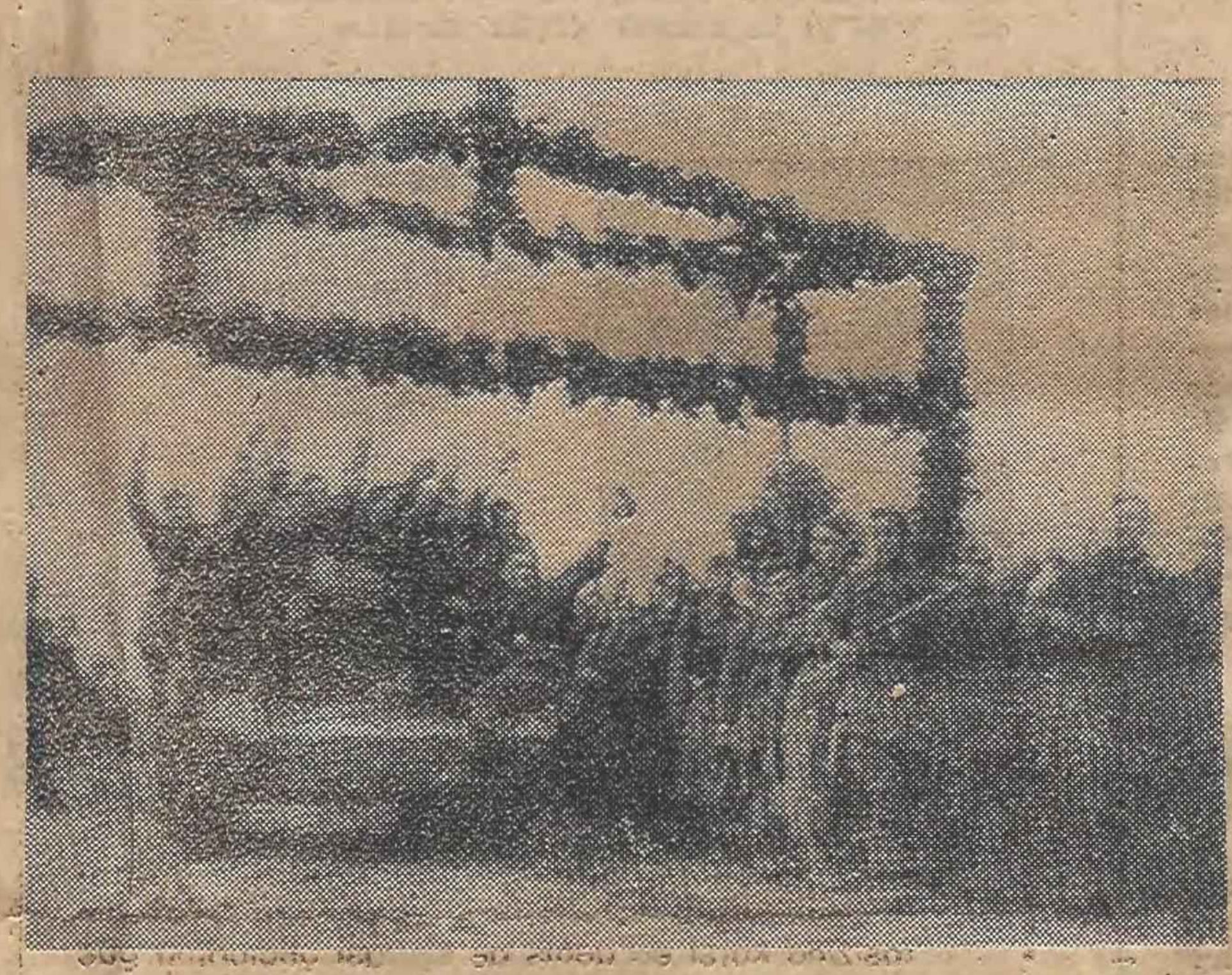

- Partizanlar ve Slovak ordusu, ülkelerine geri döndüklerinde böyle bir sevinç içindeydiler.

- Slovakya'daki antifaşist ayaklanma öncesinde Amerikan uşakları, partizanlara yakıt veren depoları havaya uçurmuştu.

35 yıl önce Slovakya'da:

Gustav Husak'ın örgütlediği antifaşist ayaklanma zaferle sonuçlandı

Bugünlerde Çekoslavakya'nın Slovakya bölgesinde faşizme karşı ayaklanmanın 35. yıldönümü kutlanıyor. Slovakya'nın ulusal demokratik devrimin yıldönümü de sayılan bu ayaklanma nazi ordularının Sovyetler Birliği'nden geri püskürtülmesiyle başlamıştı. Slovaklar, fabrikalarının Alman faşizmine devredilmesine, ulusal kaynaklarına Hitler ordularının el koymasına Handlova maden işçilerinin direnişinin kan ve ateşle bastırılmasına, toplama kamplarında binlerce insanın imha edilmesine, kısacası faşizmin yolaçtığı tüm kırımlara, yıkımlara, talanlara bu ayaklanmayla yanıt verdiler.

1943 yılında 2 bin Slovak askeri Sovyet Ordusu ve partizanlarıyla buluşmuştu. 15 Mayıs 1943'de Jan Nalepka adlı bir Slovak genci, nazilere karşı gösterdiği kahramanlıklardan dolayı Sovyetler Birliği Kahramanı ödülü ile taltif edilmiş, Ukrayna partizan hareketi ile Slovak partizan hareketinin birleşik eylemlerini yönetmeye başlamıştı. 1944 yılında partizanların gücü ve direnci daha da arttı.

O dönemde Slovakya'da Komünist Partisi'nin önde gelen örgütçüleri de vargüçleriyle çalışmaktaydı. Şu anda Çekoslavakya Komünist Partisi'nin Genel Sekreteri olan Gustav Husak, bunların önde gelenlerindendi. Yığınların faşizme karşı savaşıma karşı hazırlanması, partizanların örgütlenmesi ve techizatlarının tamamlanması üzerine örgütlü hareket başladı. Kimi grupların kendi başlarına düzenlemek istedikleri bireysel terörist eylemlerin önüne geçildi.

Batıya doğru yürüyüşe geçen partizanlar, bir dizi başarı kazanınca, bölgedeki faşist hükümet, Ağustos başlarında partizanlar üzerinde büyük birlikler gönderdi. Ana Stecno'da partizanlar, komünistlerin komiteleri ve demiryolu işçileri, Almanların faşist hükümete gönderdikleri desteği engellediler.

20 bin kilometrekarelik bir alana yayılan ayaklanma, 1 milyon 700 bin kişilik bir nüfusun faşistlerden kurtarılmasına yolaçtı. Partizanların sayısı 20 bine çıkarken, Çekoslavakya ordusundan partizanlara katılanların sayısı da 60 bini buldu.

Slovakya'daki antifaşist ayaklanmaya katılanlar arasında 27 ulustan partizan vardı. Sovyet, Çek, Macar, Bulgar, Fransız, Romen, Polonyalı, Yugoslav, Amerikalılar hep birlikte faşizme karşı savaştılar. Slovakya'daki toplama kamplarından kaçan Fransızlar, derhal bir birlik kurarak harekete katıldılar.

Eylül 1944 başından Ekim 25'e kadar büyük çarpışmalar oldu. Antifaşist savaşçılar, büyük bir inançla direndiler. Bu arada Kızıl Ordu Slovakya'ya doğru ilerliyordu. Nazilerle çarpışmalar sonucunda 21 bin Sovyet askeri, 11 640 Çekoslavak askeri öldü, 90 bin kişi yaralandı.

Ayaklanma, faşist Hitler Almanyası'nın gücünü kırmak, savaşın tamamen antifaşistlerin lehine dönmesini sağlamak açısından askersel bir önem de taşıyordu. Kurtarılmış bölgelerde kurulan yeni yönetim de Çekoslavakya'nın İkinci Dünya Savaşından sonra barışı demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm yolunu aydınlatıyordu.

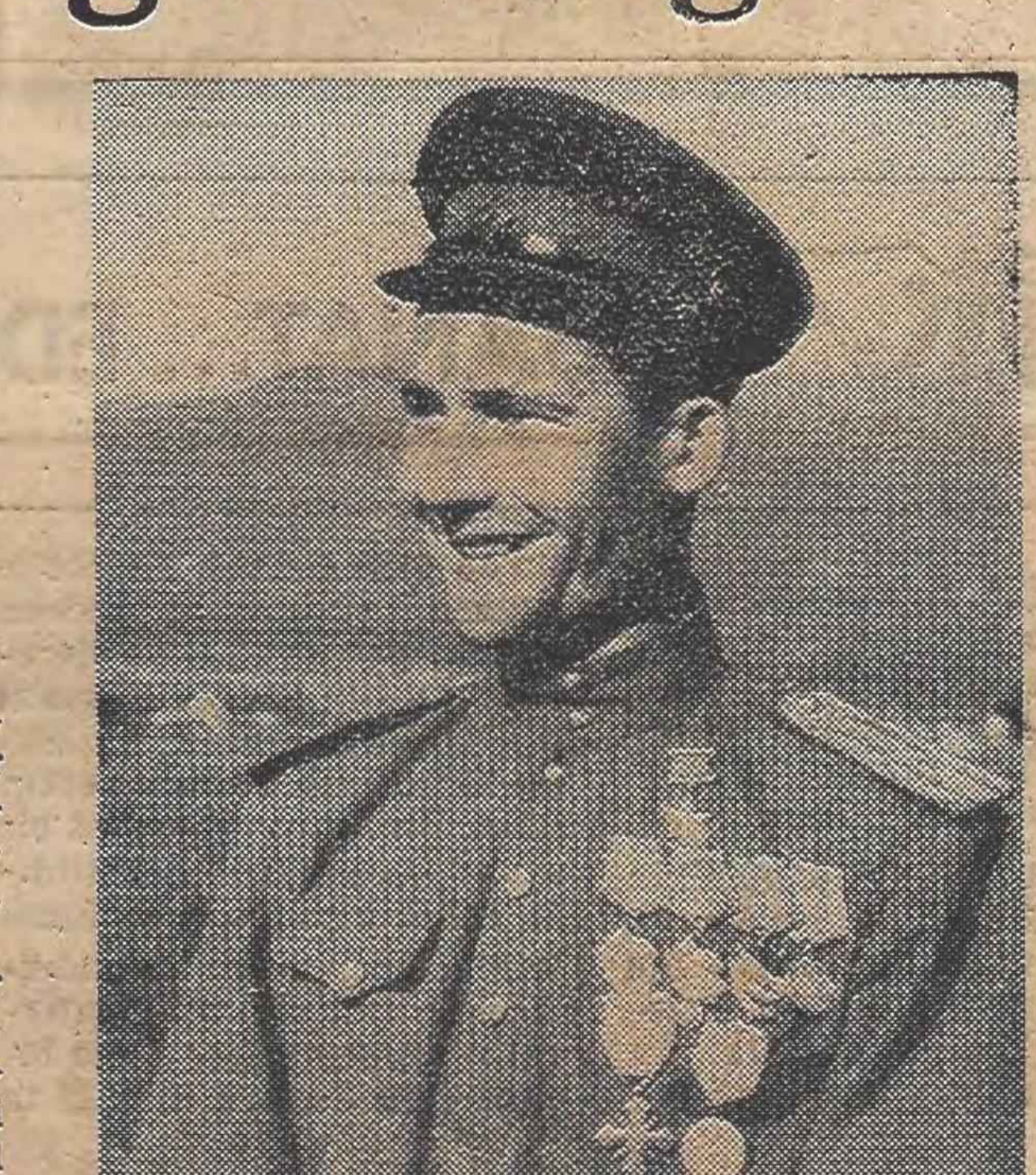

- Slovakya partizan birliklerinin birine adını veren Sovyetler Birliği Kahramanı Aleksey Yegorov.

- Slovakya halkı, antifaşist ayaklanmada can verenlerin anısına Dukla Pass'da bu anıtı dikti.

olaylar ve gerçekler

A.BİLGE DİCLELİ

Hitler'in kalp ilaçları

ADOLF Hitler'in, yani Alman faşizminin başbuğunun intihar etmesinin üzerinden 34 yıl geçti. Ama ülkemizde hâlâ Hitler'i hortlatmaya, canlandırmaya çalışanlar var. Bunların başında da ilaç tekelleri geliyor.

Birkaç gün önce POLİTİKA'da bu sayfada Hitler'i Hitler yapan ilaç tekellerinden söz etmiştik. İlaççıların fabrikalarında bedava ve aç acına çalıştırdıkları insanlardan 30 bininin can verdiğini yazmıştık. IG-Farben firmasının bulduğu o korkunç zehirle, Cyclon-B gazıyla milyonlarca insanın katledildiğini, 20 bin ton Cyclon-B satan Bayer'e bağlı bu şirketin de milyarlarca mark kâr ettiğini açıklamıştık. İlaç tekellerinin Almanya dışındaki fabrikalarının nazi artıklarının kaleleri olarak savaş sonrasında kullandıklarını, bu canilerin özellikle Latin Amerika'da faşizmin iktidar olduğu ülkelerde «danışmanlık» görevlerine getirildiklerini bildirmiştik.

İŞTE şimdi yıllar sonra Türkiye'de ilaç tekellerinin yeni bir dümeni ile karşı karşıyayız. İstanbul'da Mecidiyeköy'de stoklanmış olarak tam 50 milyon liralık kalp ilacı ele geçirildi. İşbirlikçi tekelci sermaye uzun bir zamandan beri stokçuluğu teşvik etmekte. AP, seçim nutuklarında: «erkekseniz, stoklattırmayın» diyor. Şili histerisine yakalanan tekelci sermayenin Tercümanları ise yurttaşları ilaçlardan, insan yaşamı için en temel gereksinmelerden yoksun bırakmayı, Hür Teşebbüs'ün bir hakkı olduğunu savunuyor. Anyasa'da bu hakkın garanti altına alındığını iddia ediyor.

TAM 50 milyon liralık kalp ilacı ne demektir? Nezihe Teyze'nin ölümünden, Fatma Bacı'nın hastalığının enfarktüse çevirmesinden, Hüseyin'in küçücük yaşta yitip gitmesinden, Selim'in bu ilaççıların fabrikasından kalp hastalığı ve ilaçsız kalması nedeniyle atılmasından sorumlu olmak demektir bu. Bu, «yok»lar edebiyatı yaparak tırmandırılmasına çalışılan faşizme yeni fırsatlar tanımak için düzenlenmiş bir komplodur Bu, yerin yedi kat dibindeki stokların, politik görevlerini yerine getirmelerinden sonra dehşet verici fiyatlarla piyasaya sürülmesi, kârların aşırılması, yoksul insanların da yine ilaçsız kalması anlamına gelmektedir.

ÖNÜMÜZDEKİ seçimlere Şili histerisiyle girmek için, halkımızı ilaçsız bırakmak için, ceplerini, kasalarını alabildiğince doldurmak için, faşistlere can vermek için işbirlikçi tekelci sermayenin çevirdiği dümenler işte böyle boyutlardadır. Evet, Hitler'i Hitler yapanlar gibi bunlar da, 1979 Türkiye'sinde Hitler'i hortlatmaya, kalp ilaçlarıyla beslemeye çabalıyorlar.

«MHP kapatılsın, cangüvenliği sağlansın» kampanyasının bütün yurdu sardığı MC'nin MHP'li Sağlık Bakanının bomba dersi verdiğinin ortaya çıktığı şu günlerde, bu ilaç olayı üzerinde özellikle durmak gerek. Stoklayıp «ilaç yok» deyip insanları faşist demagojinin ağına çekeceksin, en kutsal değer olan yaşama karşı suç işleyeceksin, ilericileri, demokratları, yurtseverleri faşist kurşunlara hedef edeceksin, bütün bunları yaparken, emperyalizmin, çokuluslu şirketlerin desteğiyle ayakta duracaksın, sonra da ya tam susturacağını, ya da kan kusturacağını umacaksın.

ADOLF Hitler'in, Alman faşizminin başbuğunun intihar etmesinin üzerinden 34 yıl geçti. İnsanlık her geçen gün faşizme karşı yeni bir zafer kazanıyor. Latin Amerika'daki Hitler bozuntuları da birbiri ardı sıra sallanıyor. İşte Somoza'nın sonu. Boş, Hitler'e kalp ilacı da verseniz, diriltemezsiniz. Çünkü yığınlar **faşizme geçit yok** diyor...

Dünya turu

- **PORTEKİZ'in** güneyinde bulunan Beja hava üssünün kullanım süresinin 1988'e kadar uzatılması karşılığı olarak Federal Almanya dokuz yıl içinde Portekiz'e 510 milyon dolar ekonomik ve askeri yardımda bulunacak.
- **ANGOLA** Halk Cumhuriyeti ile Federal Almanya arasında diplomatik ilişki kurulacağı açıklandı.
- **SUDAN'da** rejimin önde gelen muhaliflerinden Numeyri'nin bir halk devrimi ile karşı karşıya bulunduğunu öne sürdü. Al Sherif, Mısır'ın Sudan'da meydana gelen devrime müdahale edebileceğini söyledi.
- **«ROYAL DUTCH SHELL»** Petrol Şirketinin, yılın ilk yarısı sonunda net kârının, geçen yılın aynı dönemine oranla üç katından fazla arttığı bildirildi.
- **SOVYET - ÇİN** ilişkilerinin normalleştirilmesi amacıyla yakında görüşmelere başlanacağı SBKP MK Politik Büro üyesi Çernenko tarafından açıklandı.

Cezayir Hükümeti Fas'ın Batı Sahra'dan çekilmesini istedi

CEZAYİR Hükümeti Fas'ın Batı Sahra'dan çekilmesini istedi. Moritanya'nın boşalttığı Batı Sahra bölgesini de işgal eden Fas'a sert bir uyarıda bulunan Cezayir, Fas'ın bölgeyi boşaltmasını istedi. Cezayir Hükümeti ayrıca BM ve Afrika ülkelerine de başvuruda bulundu. Öte yandan Kaddafi Demokratik Sahra Arap Cumhuriyeti Başkanı Lamin ile bir görüşme yaptı.

- **POLİTİK BİLİMLER II. KONGRESİ** Moskova'da sona erdi. 250 ülkeden 1500 kadar bilim adamının katıldığı kongreye 1000 kadar tebliğ sunuldu.
- **ŞİLİ** ile diplomatik bağlarını dört yıl önce koparan İngiltere'de yeni hükümetin konuyu yeniden ele aldığı bildiriliyor. Bir grup ada üzerindeki hak iddiaları nedeniyle Şili ilişkilerin koparan İngiltere'nin ilişkileri yeniden kuracağı sanılıyor.
- **HİNDİSTAN**'ın Gucarat eyaletinde meydana gelen baraj yıkılması sonucu sular altında kalan Morvi kentinde 800 ceset daha bulundu. Su baskınında ölenlerin sayısı, resmi olmayan kaynaklar tarafından 30 bin olarak belirtilirken, resmi kaynaklar sayının 1000'i aşmayacağını ileri sürüyor.

MHP
KAPATILMALI MI?
NEDEN?

Politika yaygın bir soruşturmanın yayınına başladı. Faşist partinin **«suç bağı»** hergün yeni kanıtlarla beslenir. Başsavcılık'taki dosya sayıları kabarırken, ilerici kamuoyu yoğun olarak tek bir istemi savunuyor, **«MHP Kapatılsın, Cangüvenliği Sağlansın!»** belgisini yükseltiyor. **Politika** yeni dönemine başlarken **«Kitlelerin Sesi, Sözü»** olan bir gazete olmayı hedefledi.

Başlattığımız soruşturma da **«Kitlelerin sesinin, sözünün»** yansıtılmasıdır. Kamuoyunu oluşturmak ve kamuoyunu yansıtmak bir günlük gazetenin görevi ise, sunduğumuz soruşturmanın bu görevle uyum içinde olduğu inancındayız.

Yurdumuzda kamuoyunu oluşturan, kamuoyunun görüşlerini yansıtan, halkımızın örgütlü güçlerini temsil eden tüm kuruluş ve kişilere açıktır soruşturmamız. Her bölgedeki, kentteki, kasabadaki **İSTA** muhabirleri bu görüşleri saptamakta ve **Politika'ya** iletmektedirler.

Yayınlamaya başladığımız soruşturmanın günümüzde tüm demokratların, yurtseverlerin, sosyalistlerin, komünistlerin ortak istemlerini yansıtmasının yanısıra bir belge değeri de taşıdığı inancındayız.

● **ŞÜKRAN KURDAKUL**
Türkiye Yazarlar Sendikası Yönetim Kurulu Üyesi

«...Bir çok kez suçüstü yakalanmıştır.»

«Milliyetçi Hareket Partisi, ideolojik konumu dışında, yıllar yılı Anadolu'nun dört bir yanında kurduğu kamplarda yetiştirdiği kişilerle, onlara yüklemlediği görevlerle basının çok kez suçüstü yakaladığı bir kuruluştur.

Bu nedenle sanıyorum ki, kapatılması ya da kapatılmaması yolundaki görüşlere ideolojisini belirleyen tüzük ve program vb. ögeler gerekçe olmayabilir.

Ancak, MHP'nin hukuk dışına kayması, yasadışı yollarla iktidara gelmeyi amaçladığını kanıtlayacak ölçüde örgüt birimlerinde silahlanmış kişilerin görev ve sorum almasına izin verilmesiyle sabit olmuştur.

Bu kişilerden çoğunun asker ve sivil yargı organlarında hüküm giymeleri MHP'yi de yasalar önünde bağlayıcı düzeydedir. Hukuk, üstünlüğünü ancak bu partiyi kapatma istemiyle yargılama hakkını kullandığı zaman gösterecektir.»

● **HAYDAR ŞANLI**
Tüm Has-İş Sendikası
3. Bölge Temsilcisi

«...Toplumun dinamik öğelerinin gelişmesine karşıdır.»

«MHP, işbirlikçi tekelci burjuvazinin vurucu gücü, saldırgan faşist bir örgütüdür. Faşizm ise sermaye sınıfının en gerici kesiminin en gaddar, en şoven, en kanlı diktatörlüğüdür. MHP ve yan kuruluşları bunun için kapatılmalı, Türkeş tutuklanmalı, katillerden hesap sorulmalıdır. Komünistleri, sosyalistleri, ilerici, demokratları ve daha binlerce yurtsever emekçiyi katlettiren ve katleden MHP'li canilerdir.

Emeğin üretkenliğine, toplumun dinamik öğelerinin gelişmesine karşı olduğundan, MHP kapatılmalı, faşist odaklar dağıtılmalı, Türkeş tutuklanmalı, katillerden hesap sorulmalıdır.

Fabrikada işçimize, tarlada köylümüze, okulda öğrencimize, büroda memurumuza saldıranlar MHP'lilerdir bunun için MHP kapatılmalı, CIA ajanı Türkeş tutuklanmalı, katillerden hesap sorulmalıdır.

Dil, din, ırk, cinsiyet ayrıcalığı yaratarak iç gericiliği körükleyenler, kadın, erkek, genç ihtiyar demeden gebe anaları körpe yavruları hunharca katledenler MHP'lilerdir. Bunun için MHP kapatılmalı, CIA, Mafya ajanı Türkeş tutuklanmalı, cinayet yuvaları, dağıtılmalı, katillerden hesap sorulmalıdır.

Barış, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm uğrunda savaş yürüten başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm emekçi halkımızın başdüşmanı emperyalizm ve işbirlikçi holdinkçi burjuvazinin vurucu gücü, saldırgan faşist bir örgüt olduğu için MHP kapatılmalı, Türkeş tutuklanmalıdır.

İşçi sınıfımızın özgürce düşünmesine, siyasal örgütlenmesine karşı olduğu için MHP ve yan kuruluşları kapatılmalı, katil Türkeş tutuklanmalıdır.»

● **Çeşme Halkevi Şubesi**

«...Demokrasi mücadelesinin gereğidir.»

«MHP kapatılmalıdır, çünkü bu sadece sayısız cinayetin sorumlularından hesap sormanın değil, daha da önemlisi demokratik hak ve özgürlüklerin tümünün korunup geliştirilmesinin, faşizm tehlikesi beläsının kökünün kazınmasının, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin gereğidir.

MHP'nin kapatılması yolunun tek güvencesi ve dayanağı emekçi halkın ve demokrasi güçlerinin, örgütlü, kitlesel eylemi ve mücadelesidir. Bu güçlerin dışındakilere güven bağlamak doğru değildir.»

● **ABDULLAH CANTÜRK**
CHP Lice Gençlik
Kolları Yönetim
Kurulu üyesi

«MHP kapatılmalıdır. Bu konuda çok geç bile kalınmıştır. Zorbalık, cinayet, eroin kaçakçılığı ve her türlü yasadışı şeylerin arkasında bu partinin olduğu hepimizce iyi biliniyor. Hükümet bu konuda çok geç kalıyor hükümetin MHP konusundaki kararsızlığından biz de endişe duymaktayız.»

● **SELİM ÖZTÜRK**
TÜS-DER Zonguldak
Şube Başkanı

«Özellikle son günlerde faşist Hareket Partisi'ne bağlı cinayet şebekeleri bir bir ortaya çıkıyorlar. Faşistlerin halk düşmanı insanlık dışı saldırıları birer birer ortaya dökülüyor, olayların üzerindeki perdeler aralanıyor.

Savcılıkta MHP'nin dosyaları kabardıkça MHP'yi ve MHP kurmaylarını telaşa düşürüyor. MHP kurmayları bir taraftan cezaevlerinde tutuklu bulunan, faşist militanlarına iktidara geldiklerinde af çıkaracaklarını ve CHP ağırlıklı iktidarın yakın bir gelecekte düşürüleceği haberlerini yayarken, diğer taraftan kamuoyunun, faşist terörün merkezi üzerinde yoğunlaşan tepkisini dağıtmak ve başka yönlere çekmek amacıyla çeşitli provokatif olayları tezgahlıyorlar.

Bazı MHP il ve ilçe yöneticilerinin saldırıya uğraması ve son olarak MİSK Eğitim Merkezi'nin ve MHP Genel Merkezi'nin silahlı saldırıya uğraması olayları faşist terör odaklarınca ortaya konulan ve MHP'yi aklama operasyonlarından bazılarıdır.

Faşist terör MHP'siyle ÜGD'siyle gizli açık tüm örgütleriyle, kanıtlarıyla birlikte suçüstü yakalanmıştır. Tüm bu gelişmeler ilerici, demokrat ve sosyalistlerin MHP ve ÜGD kapatılsın can güvenliği sağlansın, istemlerinin ne kadar haklı ve doğru olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır.»

● **FUAT GEDİK**
Devrimci Toprak-İş
Sendikası Genel
Başkanı

«...Faşist saldırı ve katliamların odağıdır.»

«MHP zaman geçirmeden kapatılmalıdır. Çünkü bu parti faşist saldırı ve katliamların odağıdır. Bunca cinayetin, dökülen ilerici-yurtsever kanının sorumlusu MHP ve yan örgütleridir. Demokrasi düşmanı olan bu partinin ve yan örgütlerinin bir an önce kapatılması ve insanlık dışı yüzünün sergilenmesi gerekmektedir.»

● **ZAFER KAYA**
Sosyalist Gençler Birliği
İzmir Bölge Sekreteri

«Son günlerde gelişen olaylar, kamuoyunda MHP üzerindeki kuşkunun artmasına yolaçmış, böylelikle demokrasi güçlerinin tesbiti kitlelerin ortak kanaatına dönüşmüştür. Bilindiği gibi MHP siyasal iktidar olabilme şansını «demokrasinin işlemezliğine» bağlamıştır. Faşist cinayet ve saldırıların yoğunlaşması, özellikle son günlerde siyasi parti binalarına ve yöneticilerine yöneltilen saldırılar, bu nedenledir. Sosyal demokrasi faşist harekete karşı kabullenici tavrını sürdürmektedir. MHP'nin halen daha CHP'nin gözünde «demokrasinin vazgeçilmez unsuru» olarak görünmesi, demokrasi düşmanlığının tecritini zorlaştırmaktadır. Ancak şunları unutmamak gerekir:

Faşist hareketin oyunlarını, tam anlamıyla ancak demokrasi güçleri bozabilir. MHP'nin sonu geldi deyip, MHP ve ÜGD'nin kapatılması, «Umudunu» sosyal demokrasiye ve onun ağırlıklı olduğu hükümete bırakmamak, görevleri yerine getirmek gerekir. Ancak antifaşist mücadeleyi, MHP'ye karşı mücadeleyle sınırlandırmayıp, ona kanat geren, kollayan eğilim ve politikalara karşı, onun işini kolaylaştıran tüm tavırlara karşı da mücadele etmelidir. Demokrasiden yana olan tüm güçlere çağrımız şudur: MHP ve yandaşı faşist kuruluşların kapatılması, için mücadele edelim. Her evden bir cenaze çıkmasını beklemeyelim. Örs olmak istemiyorsak çekiç olalım. Faşizme karşı birleşelim.»

● **EKREM AYDIN**
Maden-İş Sendikası Ankara Genel
Merkez Temsilcisi

«...Elleri yurtsever kanına bulaşmıştır.»

«MHP yöneticileri pekçok insanın, devrimcinin işçinin öldürülmesinden sorumludur. Elleri yurtsever kanına bulaşmıştır. Adli ve idari makamların soruşturması da bunu doğrulamaktadır.

MHP, yurtta ve yutdışında kurdurduğu ÜGD, MİSK, Ülkü Ocakları gibi kuruluşlarla, cinayet şebekeleriyle; köyde, kasabada, kentte terör estirmektedir. Terör ve cinayetlerin amacı; yığınları yıldırarak, korkutarak kendine kitle tabanı ve kadro kazanmaktır. Böylelikle, faşizme giden yolu açmakta başrolü oynamaktadır. Çünkü, MHP, işbirlikçi tekelci burjuvazinin saldırgan partisidir. Demagoji ve ve yalanlarıyla bunu gizleyemiyor.

— Faşist tırmanışı durdurmak istiyorsak,
— Maraş, Mamak, Piyangotepe gibi faşist katliamları bir daha yaşamak istemiyorsak
MHP KAPATILMALIDIR.

MHP'nin kapatılmasını «AP'nin işine yarar» gibi oy hesaplarıyla engellemeye çalışmak halkımıza değil, faşist tırmanışa güç verir.

Halk, işçi sınıfı, MHP'nin kapatılmasını kimseden beklemiyor. Türkiye'de faşist tırmanışı durduracak, MHP'yi kapatacak güçler vardır.»

● **MUSA KARADAĞ**
CHP Karşıyaka
İl Delegesi

«MHP'nin kapatılma zamanı geldi geçti bile. Türkiye içinde ve yurtdışında bu partinin militanlarınca yapılan eylemler kamuoyunda bilinmektedir.

Türk demokrasisi için utanç verici olmaktan öte, demokrasiye, rejime yönelik bir tutum içinde olduğu herkesçe bilinmektedir. Aydın kişilere, adalet mensuplarına saldırmaktadırlar. Tam bir terör havası yaratarak, demokrasiyi yokedip bir dikta rejimini gerçekleştirmek istiyorlar.

MHP ve yan kuruluşlarının kapatılması işlemi gecikmiş ve hâlâ geciktirilmektedir.»

● DEVAM EDECEK

Ölümünün 23. yılında Lorca'yı anıyoruz

18 Ağustos 1936'da Frankocu faşistler dünyaca ünlü büyük İspanyol Ozanı Federico Garcia Lorca'yı öldürdüler. Daha sonra bunun «bir yanlışlık» olduğunu yaymaya çabaladılar. Oysa İspanya'nın en güzel seslerinden birini boğmuşlardı. Bir ozanımızın Lorca için yazdığı şiirliyle faşizme kurban edilen Federico Garcia Lorca'yı anıyoruz.

LORCA İÇİN USUL BİR ŞİİR

● İsmail UYAROĞLU

Lorca öldü
Şimdi orda. Granada'da
Yatıyor usulca
Usulca fısıldıyor gövdesi

Şiiri ve ölümü toprağa
Lorca öldü
Değdi usulca bir kurşun
Ve dağıldı alnı

Sonra dokuz kurşun daha
Lorca öldü
Düşünürken usulca çarpışan İspanya'yı:
Bir elinde silah

Bir elinde gül ve gitara
Lorca öldü
Ölmedi, bıçağa dönüştü usulca
Düşerken toprağa

Lorca ölmedi
Işıldıyor işte elimizde
usulca değil ama
Lorca ölmedi

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

BRECHT VE SİNEMA

● Y. BOZ

Epik Tiyatronun kurucusu, büyük düşünür ve yönetmen-yazar Bertolt Brecht'in genellikle tiyatro çalışmaları yazılır, konuşulur, tartışılır.

Ölümün 23. yıldönümünü Bertolt Brecht'in sinema çalışmalarına değinmeyi ve bu konudaki verileri sizlere aktarmayı düşündük...

«14 Ağustos 1956 günü Berlin'de ölen Bertolt Brecht'in sinema etkinlikleri, nicelik olarak, dev yapıtı ve hareketli yaşamı içinde kuşkusuz çok küçük bir yer alır. Buna karşın, söz konusu etkinlikler Brecht'in sosyalist bir sanat kuramı için geliştirdiği genel kuramsal çalışmalarıyla birlikte ele alındıklarında, diyalektik materyalist sinema için paha biçilmez bir kaynak niteliği taşır.

Söylemeye gerek yok, Brecht'i yalnızca «modern» bir tiyatro oyunu yazarı olarak tanıtmaya çalışan ve oyunlarını idealist, biçimsel yorum ve sahnelemelerle devrimci özlerinden soyutlayan burjuva ideolojisi, Brecht'in sinemacı yanını küçümsemek ve yadsımak yolunu seçti. Bu nedenle, önceleri Brecht'in sinema çalışmalarını yok sayarak gözlerden uzak tutmaya çalıştı, daha sonra bunları «geçici bir heves» olarak tanıttı, «tiyatrocudan iyi sinemacı olmaz» vb. demogojilerle kötüleme kampanyaları açtı. Sözgelimi «Larousse» şirketince dünya çapında pazarlanan Fransız sinema yazarı Jean Mitry, Brecht'çi sanat kuramının sinemaya uygulanması konusunda şöyle der: «Tiyatro, tek amacı betimlediği dramdan kurtulmak olan bir betimlemeyle belki az çok yetinebilir, ancak sinemanın öz varlığı bunun tam tersini öngörür.» Ülkemizdeki «sinema kitapları boşluğu»nu doldurmak amacıyla, Kültür Bakanlığınca kitapları ivedilikle Türkçeye çevirilmekte olan Jean Mitry, Brecht «karalamasını» şöyle sürdürür! «Ben, yabancılaştırma yönteminin tabiatı gereği, sinemasal hatta teatral betimlemeye yardımcı olabileceğine inanmıyorum... Sözün tam anlamıyla, Brecht bir tiyatro yazarı değildir. Bu tiyatro değil, sahneden yapılan toplumcu bir vaazdır.»

Brecht sinemayla çok genç yaşta ilgilendi. 1920'lerin başlarında birkaç senaryo yazdı. «Suhrkamp Yayınları» tarafından derlenerek yayınlanan bu senaryolar, Brecht'in ilk çalışmalarında görülen özellikleri taşır: Başkaldırma, savaşkanlık keskin yergi gücü, şiirsellik, hümanizm vb... Bu arada, genç Brecht birkaç sinema eleştirisi de kaleme aldı.

1930'da «Üç Kuruşluk Opera»nın filme alınması, Brecht'i sinema endüstrisiyle karşı karşıya getirdi.

1931 yazında Brecht, Bulgar asıllı yönetmen Slatan Dudov ve besteci Hanns Eisler ile birlikte «Kuhle Wampe» ya da «Dünya Kimin Malıdır?» adlı filmi gerçekleştirdi.

Yaklaşık 50 yıllık bir gecikmeyle geçen Şubat ayı ülkemizde AKM'de yalnızca bir seans için gösterilen Kuhle Wampe filmi, Almanya'da sansür tarafından Sosyal Demokrasiye saldırdığı gerekçesiyle yasaklanmıştı. 1931 yapımı bu film, günümüzde bile en önemli materyalist filmler arasında yer alıyor.

Brecht bu örgütlü militan sinema çalışmasından az sonra Almanya'dan ayrılmak zorunda kaldı (1933). Temmuz 1941'de ABD'ye geçti ve Hollywood'un yakınlarına yerleşti. Sürekli polis tarafından izlenen Brecht, 1947 yılında Mac Carthy'nin başını çektiği antikomünizminin «cadı kazanı»na karıştırıldı ve «Amerika'ya Karşı Çalışmaları Araştırma Komitesi»nce sorguya çekildi. Bir süre sonra ABD'yi terketti. Brecht, Hollywood'ta, kendi deyişiyle, ekmek parası kazanmak için yalan tüccarlarına senaryolar yazdı. Bu çalışmalarında iki kez dışında adını hiç kullanmadı. 1942/43 yıllarında Alman yönetmen Fritz Lang tarafından çekilen «Cellatlar da Ölür» filminin senaryosunda yapılan değişiklikler nedeniyle Holywood şirketleriyle mahkemelik oldu ve bu çalışması süresince Amerikan sinemasının karanlık içyüzünü yakından gördü. 1973 yılında yayımlanan «Çalışma Güncesi»nde bu deneyimiyle ilgili bölümler. Holwood sineması üzerine aydınlatıcı ve düşündürücü bilgi ve değerlendirmeler içeriyor. Brecht'in imzasını taşıyan ikinci Amerikan filmi, Lewis Milestone'un yönettiği «Zafer Abidesi» (1948) filmi oldu.

Brecht yaşamının son yıllarında, aşağıdaki filmlerin senaryolarına katıldı: «Irmakların Şarkısı» (1954), yönetmen Joris Ivens (Fransa), «Puntila Ağa ile Uşağı Matti» (1955), yönetmen A. Cavalcanti (İngiltere).

Bu arada 1940 yıllarında, sinemada müziğin kullanımı konusunda son derece ilginç önerileri taşıyan «Film Müziği Üstüne Notlar» yazısını kaleme aldı: Süsleyici, duyguları haberleyen, durumların altını çizen ve yüz adım ötesinden farkedilebilecek kadar sıradan bir müzik yerine, çelişkilerin ortaya çıkmasına katkıda bulunan, görüntüleri yorumlayan ve onlara cephe alan bir müzik önerdi...»

HABERLER

Türkiye Yazarlar Sendikası «Sürü» filminin Locarno Festivali'nde 1. olması dolayısıyla iki telgraf çekti

Senaryosunu TYS üyesi Yılmaz Güney'in yazdığı Zeki Ökten'in yönettiği «Sürü» filminin İtalya'da 32. Locarno Film Festivali'nde Birincilik Ödülü olan Altın Leopar'ı kazanması nedeniyle, biri İmralı Cezaevi'nde bulunan Yılmaz Güney'e, öteki TRT Genel Müdürü Cengiz Taşer'e iki telgraf çekti.

TYS Genel Sekreteri Ataol Behramoğlu'nun imzasını taşıyan telgraflar şöyle:

«Yılmaz Güney
İmralı Cezaevi

Sürü Filminin Locarno'da kazandığı zafer devrimci, insancıl Türkiye Sanatının dünya çapında bir başarısıdır. İlerici insanlık önünde ülkemizi onurlandıran bu başarısından ötürü sizi ve çalışma arkadaşlarınızı kutlarız.

Ataol Behramoğlu
Türkiye Yazarlar Sendikası
Genel Sekreteri»

«TRT Genel Müdürü

Senaryosunu üyemiz Yılmaz Güney'in yazdığı «Sürü» filminin kazandığı uluslararası başarıya televizyon haberlerinde verilmesi uygun görülen yer bizi şaşırtmıştır. Ülkemizi dünya ölçüsünde onurlandıran yüzakımız ilerici devrimci sanatın başarılarını halkımıza duyurmada televizyonun daha cömert olması gerektiği kanısındayız.

Saygılarımızla.

Ataol Behramoğlu
Türkiye Yazarlar Sendikası
Genel Sekreteri»

Geleneksel Troya Festivali sona erdi

11 Ağustos'ta başlayan Çanakkale 16. Troya Festivalinde kültür, sanat ve folklör gösterileri yer aldı. Folklör ekiplerinin, çocuk gösterilerinin yer aldığı festivalde, spor gösterileri de etkinlik kazandı.

Türkiye Yazarlar Sendikası'ndan yazarların kitaplarını imzalayarak katıldıkları festivalde, Karikatürcüler Derneği'ni Dernek Başkanı Tan Oral temsil etti. Oral, karikatür konusunda çocuklarla konuşmalar yaptı.

SENDİKAL SAVAŞIMDA...

«Durum Saptaması»nın yetersizliği

Sebahattin ŞEN
İM-DER YÜRÜTME KURULU ÜYESİ

— 4 —

Çözüm, «durum saptaması» değil, Referandum'un yasalaşmasıdır

Durum saptaması yönteminin hangi ilkeler çerçevesinde uygulanması gerektiği sorunu, MKE Kurumuna bağlı işyerlerindeki uygulama ile geniş boyutlara ulaştığından, bu işyerlerindeki uygulamada yapılan bir teknik aksaklığa da değinmeden geçemeyeceğiz. Söz konusu işyerlerindeki yetkili sendikanın saptanması işleminin ulaştığı boyutlar en gerçekçi bir biçimde İM-DER'in 3 nolu yayınında açıklandı.

Belgeler üzerinden yürütülen çoğunluk incelemesi sırasında, üye kayıt belgelerinden kimlik hatası olanlar, örneğin; adı, soyadı, baba adı, doğum yeri ya da doğum tarihinde herhangi bir biçimsel eksiklik olanlar veya başka bir nedenle değerlendirmeye tabi tutulmayanlar isim listelerine işlenmemiş ya da bazı işyerlerinde ayrı bir liste halinde belirtilmemiştir. Çünkü, bu tür belgeler 274 sayılı Yasanın 28'nci maddesine aykırıdır ve değerlendirmeye tabi tutulamaz. Oysa, İş Müfettişlerine verilen görev emrinde, «İşyerinde çalışanlar listesinde işçilerin uyuşmazlığa taraf olan sendikalara üyelik durumları işlenmiştir. Sendikalar tarafından ibraz olunan üye fişlerinden tahrifatlı ve künyesi tutarsız olan (hatalı üye fişi)ların durumları inceleme raporunda veya rapor ekinde bulunmaktadır. Bu durumda olan işçilerin de beyanları alınacaktır» denilerek, isim listelerine işlenmeyen ya da ek liste halinde belirtilmeyen üye kayıt belgelerinin de değerlendirilmesi istenmiştir. Bu belgeler listelere işlenmediğinden ya da ek liste halinde belirtilmediğinden, ait olduğu işçilerin üye kayıt fişi verilmediği gerekçesiyle ilgili sendikalar tarafından beyanları alınmamıştır.

Bir başka önemli nokta ise, adına tarihsiz üye giriş belgesi ibraz olunan işçilerin urum saptamasında beyanlarının alınmamasıdır.

Bilindiği gibi, 274 sayılı Yasanın 5'nci maddesi, «Üyelik üye kayıt fişinin veya kayıt defterinin imzalanması ile kazanılır» hükmünü getirmiştir. Yasada açıkça üyelik tarihinin de belirtilmesi öngörülmemiştir. Her ne kadar 274 sayılı Yasanın 28'nci maddesinde üyelik tarihinin de üye kayıt fişine yazılması gerektiği belirtilmekte ise de, buradaki amaç işçinin çağrı tarihinde ya da daha önce o sendikaya üye olup olmadığının saptanmasıdır. Bu husus işçinin vereceği yanıt ile açıklığa kavuşacağından, adına tarihsiz üye giriş fişi ibraz olunan işçilerin durum saptamasına katılımlarının engellenmesi açıkça yasaya aykırı olmaktadır.

● DURUM SAPTAMASI ÇÖZÜM DEĞİL

Uygulamada durum saptamasında ortaya çıkan tüm aykırılık ve aksaklıklar giderilse bile, kesinlikle önlenemeyecek olan bir durum vardır ki, o da; tarihsiz olarak imzalatılan üye kayıt belgelerinin durumudur.

Üye sayısını yüksek göstererek toplu iş sözleşmesi yetkisi elde etmek isteyen sendika, işçiye birkaç boş üyelik fişi imzalatmakta, üyenin çekilmesinden sonra boş fişleri doldurup işçiyi yeniden üye olmuş göstermektedir. Hatta bir işyerinde gerçekten en fazla üyeye sahip sendika, yetki uyuşmazlığı sonunda yetkiyi kaybetmek kuşkusuyla aynı yola başvurmak zorunda kalmaktadır (1). Tarihsiz üye kayıt fişine işçinin sendikadan çekilmesinden sonraki bir tarih yazılmakta, bu belge işçiye gösterildiği zaman, işçi o sendikadan istifa etmiş olmasına karşın, doğruluğunu kabul ederek dolayısıyla o sendika üyesi olduğunu beyan etmektedir.

● SONUÇ

Yetkili sendikanın saptanmasında gerçek çoğunluğu yansıtmayan ve (sarı) işveren yanlısı sendikalara ödün vermekten öte bir yararı olmayan «belgeler üzerinden çoğunluk incelemesi»ne karşı, «durum saptaması» yönteminin savunulması gerekir. Ne var ki, hergün yeni kurallar getirilen, ne olduğu belli olmayan, ilkelerden uzak bir uygulamaya da «HAYIR» demek, emekten yana tüm ilerici kişi ve kuruluşlar için kaçınılmaz bir zorunluluktur. Gerçek durum böyle iken, özellikle MKE Kurumuna bağlı işyerlerine ilişkin yetki uyuşmazlığında İş Müfettişlerinin ve bazı ilerici çevrelerin durum saptamasına karşıymışcasına kamuoyuna yansıtılması gerçeklerin saptırılması ya da çarpıtılmasından başka bir anlam taşımamaktadır. (2)

Bugünkü uygulanış biçimiyle durum saptaması artık amacından saptırılmış, yasaya uygun belirli ilkeler yerine, çeşitli etkenlere göre değişen Bakanlığın görüşü doğrultusunda her işyerinde ayrı biçimde uygulanmaya başlanmıştır. İdare, somut durumları bir yana iterek, ancak kendi görüşleri doğrultusunda işçinin oyuna başvurmakta, gerektiği zaman da bu demokratik kuralı bir siper olarak kullanmaktadır (3). Bu çelişik uygulamalar da işçi sınıfının örgütlü gücü olan ilerici sendikalar tarafından haklı olarak eleştirilmektedir.

Durum saptaması ile referanduma giden yol açılmağa çalışılırken kaybeden yine işçi sınıfı olmaktadır. Bakanlık da bu tutumuyla çalışma yaşamında kararlılığın sağlanmasından öte, kararsızlıkların doğmasına neden olmaktadır.

Tüm bu gerçekler, ilerici sendikaların «REFERANDUM YASALLAŞTIRILMALIDIR» belgisinin haklılığını bir kez daha ortaya çıkarmaktadır. Referandumun Anayasaya aykırı olmadığı, üstelik, Anayasamızdaki sendika seçme özgürlüğünden kaynaklandığı apaçık ortadadır. Referandum uygulaması, işçilerin kendilerini ilgilendiren konularda söz ve karar sahibi olmalarını hayata geçirecek, işçilere sömürü düzenine karşı savaşımda çok önemli devrimci ve sınıfsal dayanışma deneyimleri kazandıracaktır. Artık, çeşitli hukuk ve usul cambazlıklarıyla, işçi sınıfının bu demokratik istemine karşı durulamaz. Sosyalizme açılan demokrasi kavgasında savaşkan işçi sınıfı bu engeli de aşacaktır.

---

(1) — M. O. Prodüktivite Kurumu tarafından düzenlenen «274 sayılı Sendikalar Yasası'nda Yapılan Değişiklikler» konulu seminere ait yapıt. İstanbul, 1971, N. Çelik'in «Sendika Üyeliğinin Kazanılması ve Kaybedilmesi» konulu raporu. s. 150.

(2) — T. Centel, «Durum Saptaması», Cumhuriyet, 31.5.1979 ve Ş. Ketenci, «İşçinin Oyuna Saygı», Cumhuriyet, 25.5.1979.

(3) — Çalışma Bakanlığı Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde İş Müfettişlerinin Raporuna karşın durum saptaması işlemini bir süre durdurmuştur. Cumhuriyet, 30.8.1978.

● SON

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Alanlarda

Artık «tırmık» okuyucularının neredeyse ezberlediği ve sanırsak biraz da «gına» gelmiş mazeretle başlayacağız. bugün de...

Bu yazı Perşembe günü yazılıyor. Sizler bunu Cumartesi sabahı okuyacaksınız.

— **Evet, biliyoruz. N'olmuş yani?** demeyin.

Bu Cumartesi, herhangi bir cumartesi değil. Cumhuriyet tarihinin en büyük **«örgütlü»** antifaşist eylemlerinin başladığı bir gündür 18 Ağustos Cumartesi. Bugün (yani Cumartesi günü) ülkemizin tüm kent ve kasabalarında yurtseverler demokratlar, sosyalistler, komünistler faşizme karşı savaşın bayrağını **«örgütlü»** yığın gösterileri ile yükseltecekler. Kentlerin alanları antifaşist belgilerle çınlayacak kent caddeleri flamalarla, bayraklarla, pankartlarla taçlanacak.

Dal gibi genç kızlar, fidan gibi delikanlılar yürüyecek kentlerin caddelerinde. Yaşlı nineler torunlarının ellerinden tutup Ağustos sıcağında yürüyüş kollarında yeralacaklar.

Gazetenin yazıişleri salonu olağan günlerden farklı iki gündür. Telefon trafiği olağanüstü arttı. Teleks susmak bilmiyor. Gazeteye ulaşan mektup sayısı iki misline çıktı. Yurdun dört bir yanından, faşizme karşı savaşan demokrasi güçlerinin eylem hazırlıklarının haberleri geliyor. Coşku Politika'nın yazıişlerini de sardı.

Ama öfke de sardı.

Engellemelerdeki utanmaz antidemokratik klik, CHP'nin yerel yönetim kademelerinin bir bölümünde gözlenen iki yüzlülük öfkelendirici. Hele hele kimi CHP yönetim kademelerinin **«MHP kapatılsın eylemleri»** üstüne savundukları sade suya tirit görüşler öfkeyi daha da artırıyor. Bunlar:

— **MHP kapatılırsa oyları AP'ye akar, bundan da CHP zararlı çıkar...** biçiminde özetlenebilecek pespaye bir mantıkla savunuyorlar tutumlarını.

Biz şaştığımız durumlarda, bu köşede **«breh, breh, breh»** deriz. Tırmık'ın kıdemli okurları hatırlarlar umarız. Ama bu tutuma **«breh, breh, breh»** uymuyor. Şaşkı değil öfkedir içimizden fışkıran. Öyleyse ne demeli?

— **Yuh!** diyelim mi?

Yuh! Çünkü:

— **MHP kapatılırsa oylar AP'ye akar, bundan da CHP zararlı çıkar!** Ya peki MHP kapatılmazsa ne çıkar? Analar ağlamaz mı? Dal gibi delikanlılar kahpe kurşunlarla kanlar içinde yuvarlanmaz mı yerlere? İnsanlarımız, bu toprağın insanları, yaşayan, gülen, çalışan, üreten, savaşan insanlarımız ölmez mi? MHP'nin kapatılması istemini değil engellemek, umursamazlık göstermek bile faşist katillere yardakçılık değil de nedir?

O yüzden, ağız dolusu:

— **Yuh!**

* * *

Bugün Cumartesi. Kitleler alanlarda. Alanlarda faşizme karşı belgiler yükseliyor. Faşizmin karşısında **seyirci** değil **savaşçı** olmayı yeğleyen kitleler haykırıyor:

— **MHP kapatılsın, faşist katiller tutuklansın, cangüvenliği sağlansın!...**

Kafalarını kuma sokanlar, başkentin politika kulislerinde kapalı kapılar ardına sığınanlar, kulaklarını tıkayanlar, bin dereden iki bin mazeret bulup yan çizenler, açıkça **«Bizim faşizmle savaşmaya ne gücümüz ne niyetimiz ne de yüreğimiz elvermiyor»** diyemeyip kıvırtanlar, dar grup çıkarlarının labirentlerine sığınanlar...

Kulak verin! Sindiğiniz odaların, salonların duvarlarını aşıp gelen bu seslere kulak verin!..

Yarın çocuklarınıza anlatacağınız bir öğüncünüz olsun:

«Ben, diyebilmelisiniz, **ben 1979 yılının Ağustos sıcağında ne plaj kumlarının üstüne yan gelip** kıvrıldım, ne dar grup çıkarlarının **labirentine beni sürüklemek isteyen tekke şeflerine uydum. Ben 1979 Ağustos'unun 18'inde yükselen belgilere kulak verdim. Ve fırladım alanlara. Omuz verdim antifaşist savaşçılara. Çorbada tuzum bulundu benim de...»**

Bugün 18 Ağustos 1979 Cumartesi. Kitleler alanlarda. Faşizme karşı kutlu bir savaşın bayrakları, belgileri yükseliyor.

Faşizmle alanlarda döğüşülüyor, odalarda, labirentlerde değil...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

Birinci Dünya Savaşı'nda bacağından yaralanmış ve bacağı kaskatı kalmış. Yüzünde bir yandan itici, bir yandan çekici birşeyler buldum.

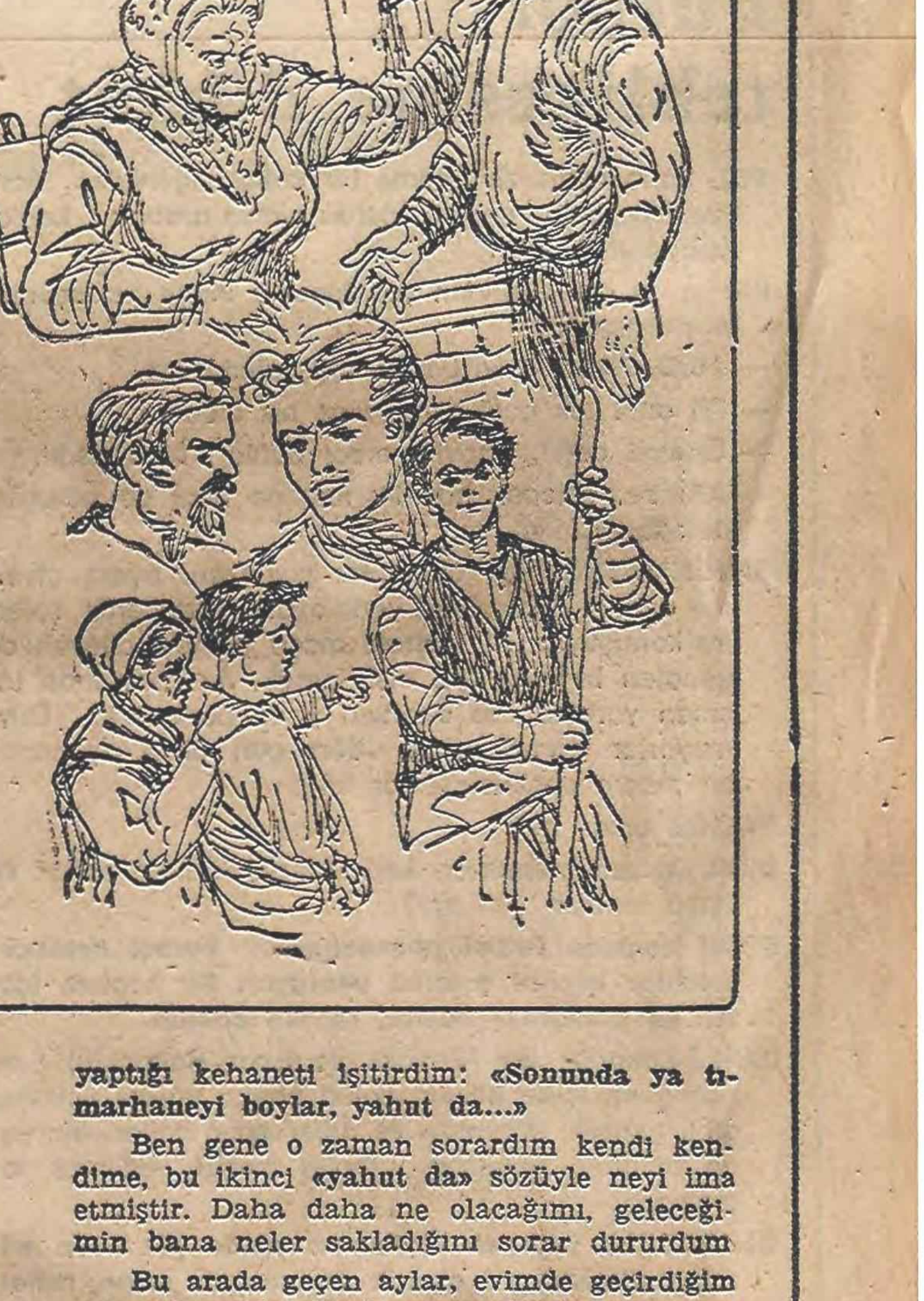

— 75 —

Ernst Bücher'di bu, azık torbasından bir şişe şnaps çekip çıkartıyor. Sonuna kadar çekiştirmeye koyuluyoruz. Bu, ilk alkol içişimiz oluyor.

Polis izimizi buldu tabii. Anne-babalarımıza durum bildirildi. Ağlamalar, diş gıcırdatmalar gırla gitti. Biz paryalardık ve bizi mahkum etmiş bulunuyorlardı.

Kuno Wahle ve onun Bochum'daki arkadaş çevresiyle nasıl ilişki kurmuş olduğumu artık anımsamıyorum. Bu da, çıraklığımın son yılında olsa gerekir. Bir lise öğretmeniydi. Bahçe içindeki gösterişsiz bir evcikte tek başına oturmasına rağmen, söylendiğine göre kentin en zengin ailelerinden geliyormuş. Fakat onlarla ilişkisini kesmiş. Birinci Dünya Savaşı'nda bacağından yaralanmış ve bacağı kaskatı kalmış. Yüzünde bir yandan itici, bir yandan çekici bir şeyler bulurdum. Kalın, zarif olmayan bir burunun oturmuş olduğu bir orman tanrısı çehresi, sinirli sinirli ısırıp durduğu dolgun dudaklar, bir kadınınki gibi sık ve uzun kirpikler.

Haftada bir iki kez onun Bochum'daki evine giderdim. O dönemde kızlar karşısında duyduğum çekingenliğimi henüz yenebilmiş değildim.

Tablolar ve seramiklerle süslenmiş, koltuklar ve beyaz halılarla döşenmiş olan dairesi bana efsanevi bir yer gibi gelirdi. Kütüphanesi kitapların ağırlığından çökecek gibiydi. Sağda solda çoğu zaman mumlar yanardı.

Bu yere çoğunluğunu erkeklerin oluşturduğu pek çok kimse gelip gidiyordu. Kazara bir kadın bulunursa, onun da erkeksi denebilecek bir havası olurdu. Havada ince bir parfüm kokusu gezinirdi. Buhurdan ile, kokusunu bilmediğim bir başka madde yakılırdı. Orada kendimi huzursuz ve güvensiz hissederdim. Ziyaretçilerin çoğu dansçı ya da aktör olarak tiyatroda çalışıyorlardı. Orada çalışan teknik elemanlardan da gelenler oluyordu. Oyundan sonra çok geç vakitlerde geliyorlar, ben de daha uzun süre kalamayışıma üzülüyordum.

Tiyatro dekoratörü olan Schroeder'i iyi anımsıyorum. Bu, ince kemikli, çok sinirli, düşünceli ve soğuk tavırlı bir adamdı. Erkeklerle bir erkek gibi kalın, kaba sesiyle konuşan ve boyuna sigara içen, geniş omuzlu bu tiyatrocu kadın beni çok etkilemişti. Bir proleterin bile asla başaramayacağı kadar iyi küfür ediyordu. Bu beni, koku sürünen erkeklerden daha fazla şaşkınlığa düşürüyordu. Bana hiç bakmadı bile. Bir kez hariç: Şöyle bir dikkatle baktı ve Schroeder'e: «Güzel bir parça, değil mi?» dedi.

Aktörler sık sık, Stefan George'dan, Gottfried Benn'den ve Ernst Bertramdan şiirler okuyorlardı. Burada da, kamp ateşlerimizin çevresindeki gibi Nietzsche'den sözler söyleniyordu. O yıl çok şey duydum, tanıdım. Belki söylenenlerin hepsini anlamıyordum ama, görüyordum.

Arkadaşlarımla kısa pantolon ve ince ceketlerle, çıplak bacaklarımızla bu zarif kişilerin arasında geziniyorduk. Bizim oradaki varlığımız garip, adeta yersizdi. Aslında bana burada her şey garip geliyordu. Resimden, eserlerinden, tiyatro ve sinemadan konuşmaya daldıklarında, bir yabancı dil işitiyordum sanırdım.

Ne zaman ki halk şarkıları ve Morgenstern'den ezberler okunmaya başlıyor ben o zaman canlandığımı hissediyordum. Kuno Wahle'nin davudi sesini: Ve bütün martıların adı Emma'dır!

Bazen, cebinden küçük kağıtlar çıkartırdı. Sonra sıcak kısık bir sesle şöyle derdi: «...'den yeni bazı alıntılar elime geçti.» Söylediği adları şimdi anımsamıyorum artık. Böyle dedikten sonra okuduğu sözcükler cam gibi saydam, cümlelerse loş ve anlaşılmaz şeylerdi. Ben bakınca, onun dik ve dişli yazısını tanır gibi olurdum. Şiirleri yazmış olan, gerçekten de ondan başkası değilmiş. Ben bunu çok sonraları öğrendim:

Hepsi de candan zevk ve hayranlık gösterileri yaparlardı. En çok da Schroeder, durmadan yinelerdi:

— **Neden, bu adam yazdıklarını yayınlamaz acaba!**

Kuno Wahle o zaman yüzünü tiskintiyle buruşturmaya çalışarak:

— **Kuşkusuz domuzların önüne inci koymak istemiyordur da ondan!**

Schroeder, sanki orada bulunmayan birisinden söz edermiş gibi yapıyordu, Kuno Wahle de sanki o kimse kendisi değilmiş gibi.

Bir gün yazdığım dizelerden bazılarını göstermek cesaretini buldum. Yalnız başımızaydık. Buhurdan çubukları daha yanmaya başlamamıştı. Hava tertemiz, henüz parfüm kokularıyla ağırlık işareti gibi gelmekteydi. Dizelerimi okudu. Birçok kez başını kaldırıp baktı. Sonra düşünceli düşünceli: **«Tam benim düşündüğüm şey bu!»** dedi. Özenli bir şekilde tamamını tekrar okuduktan sonra, diğerleri geldiğinde de onu okumayı istedi.

İlkin Schroeder geldi ve bizimle şarap içti. Wahle ona benim şiirleri gösterdi. Schroeder'in alaycı bakışından korkuyordum. Gittim yandaki odaya sığındım. Birkaç dakika sonra onun şöyle dediğini işittim:

— **Evet, yetenekleri yok değil...!**

Wahle fısıldıyordu. Ne dediğini anlamıyordum. Ardından yine Schroeder'in sesi geldi:

— **O kadar da fazla değer vermek doğru olmaz! Ergenlik coşkusu!**

— **«Hayır..., hayır! Ondan daha da fazladır bu»** diye mırıldandığını duydum Wahle'nin **«Eğer daha kültürlü olsaydı..., inan bana sonunda ya tımarhaneyi boylardı ya da... Gençliğin ne tarafa doğru yönelmesini istiyorsun? Bize doğru mu? yoksa?..»**

Daha hafif sesle konuştular. Hakkımda dedikleri doğal olarak pek öğücü değildi, anladığım kadarıyla. Fakat söyledikleri sözler belleğime derinlemesine kazılı kaldı.

Daha sonraları, tımarhaneden tımarhaneye, durmadan oradan buraya sürüklenip durduğumda Wahle'nin odası, çevremdeki pislikler ve böğürtüler içinden bir mucize oluyormuş gibi fışkırır çıkardı..O zaman o iki adamın sesini, özellikle Wahle'ninkini ve yaptığı kehaneti işitirdim: **«Sonunda ya tımarhaneyi boylar, yahut da...»**

Ben gene o zaman sorardım kendi kendime, bu ikinci **«yahut da»** sözüyle neyi ima etmiştir. Daha daha ne olacağımı, geleceğimin bana neler sakladığını sorar dururdum.

Bu arada geçen aylar, evimde geçirdiğim son aylar oldu. Bochum gurubuyla pazar gezilerine katılıyordum. Uğraştan, ölümden söz eden şarkılar söylüyor ve içiyorduk. Pazar akşamı, kırlardan ayrılıp da gara geldiğimizde Kuno Wahle, kazıklaşmış ayağıyla başta yürüyor ve bizden de fazla yaygara yapıyordu.

Ne var ki bu grup eskisi kadar hoşuma gitmez olmuştu.

Kendisiyle dairesinde yalnız bulunduğum bir akşam Kuno Wahle birden şöyle dedi: «Bir daha buraya gelmemelisin. Senin yerinin bu ortam olduğunu sanmıyorum. Sana uygun değil bu.»

Bununla ne demek istediğini ancak nice yıllar geçtikten sonra iyice anladım. Bir süre sonra, ilk gurbetliklerimden dönüp geldiğimde, -artık Parti'ye yazılmış bulunuyordum- öğrendim ki o da Parti'lidir. Kendisini ziyaret etmek istedim. Fakat artık o bahçeli evceğizde oturmuyordu. Uzak bir kente taşınmıştı. Görevinden attıkları için artık öğretmenlik yapma hakkı da yoktu.

(Devamı var)

A.Laşin
SOSYALİZM
VE
DEVLET
224 sayfa 60 lira
konuk yayınları
P.K.749 İSTANBUL

V. Hacınikolov-B.Kalaora
BULGARİSTAN
SENDİKALARI
TARİHİ (1878-1974)
320 sayfa 80 lira
konuk yayınları
P.K.749 İSTANBUL

İLAN

Sendikamız,

1 — İstanbul, Sefaköy Fevzi Çakmak Cad. No: 16'da kurulu Güven Plastik Sanayii A.Ş.

2 — İstanbul, Pendik Kurtköy mevkiinde kurulu Çizmeci Kauçuk Sanayi A.Ş.

3 — İstanbul, Topkapı Gümüşsuyu Litros Yolu D Blok, No: 10'da kurulu (Panter) Hasan Yılmaz ve Ort. Panter Kol. Şti. işyeri,

4 — İstanbul, Mahmutbey Halkalı Yolu Edip İplik Fabrikası karşısında kurulu Ürosan Plastik ve Kimya Sanayii A.Ş.

5 — İstanbul, Rami Kışla Cad. No: 123/A'da kurulu Erkaflex Yer Döşemeleri Sanayii Ltd. Şti. işyeri işverenleri ile 275 sayılı kanun hükümleri içinde Toplu İş Sözleşmesi yapacaktır.

Keyfiyet kanun hükümleri içinde ilgililere duyurulur.

Türkiye Lastik, Kauçuk ve Plastik Sanayii İşçileri Sendikası
LASTİK - İŞ

(Basın: 6081) - 2032

Kulüp tüccar, kuyumcu ve sanayicilerin eline geçti

İzmirspor'daki ilerici hareket boğuldu

İzmir, (Politika) — İzmirspor'daki ilerici hareket önceki gece yapılan olağanüstü kongre sonucunda boğuldu ve kulübün yönetimi kuyumcuların, tüccarların, sanayicilerin eline geçti...

Görevinde kaldığı sürece, İzmirspor Kulübünü kiralık 2 odalı bir binadan kurtararak bugün maddi değeri milyonlarla ölçülebilen görkemli tesislere kavuşturan Cavit Ölçer'in kongrede yenilmesi ilerici kesimlerde üzüntüyle karşılandı...

İzmirspor'un olağanüstü kongresi saat 17.00 de başladı. 18.00'e dek üye kontrolü yapıldı.

Daha sonra divan seçimine geçildi. Seçimi, adına idealist sözcüğünü ekleyen grubun adayı olan Necdet Tüzün 150'ye karşı 185 oyla kazandı.

Daha sonra kürsüye gelen Cavit Ölçer yaptığı konuşmada özetle şunları söyledi:

«İzmirspor'da belli ölçüde bir devrimi gerçekleştirdik. Sporda İzmirspor bir devrimin adıdır. Bunu herkese anlatmak güçtür. Yaptıklarımız yapacaklarımızın kanıtıdır.»

Ölçer'den sonra kürsüye gelen Ertap Mülayim açıkça demogoji yaparak, birlikten, kırgınlıkları gidermekten söz etti.

Daha sonra seçimlere geçildi. 470 üyeden 360'ı oy kullandı. Sonuçta, Cavit Ölçer beklenmedik bir yenilgiye uğradı. Ölçer 150 oy alırken, Ertap Mülayim 185 oyla İzmirspor Kulübünün yeni başkanı oldu.

Yeni İzmirspor yöneticilerinin meslek dağılımları şöyledir.

Ertap Mülayim (Makina Mühendisi), Aziz Kömürkoyan (Avukat), Önder Aydinç (Pınarsüt Personel Müdürü), Ahmet Tunalı (Banka Müdürü), Adnan Özertırtıl (Memur), Yusuf Hiçkıran (Sanayici), Arif Ercoşkun (Tüccar), Günuğur Göksel (Kuyumcu), Oktay Yüce (Kavaf).

Kampı terkeden 20 boksör, «Biz Federasyon Başkanı gibi seyahat düşkünü değiliz» dedi

Rüzgâr'ın seyahat vaadiyle boksörleri kandırma planı geri tepti

Ankara (Politika) — Can güvenlikleri olmadığı ve Federasyon'la ulusal takım çalıştırıcılarının gericilerle işbirliği içinde olduğunu öne sürerek, Akdeniz Oyunları için Kayseri Talas Eğitim Merkezi'nde kamp yerini terkeden 20 ulusal boksörümüz, önceki gün Beden Terbiyesi Genel Müdür Yardımcısı Mazhar Vardar'a Federasyon'la kamp hakkında soruşturma açılmasını isteyen bir yazıyla başvurdular.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne verilen başvuru yazısında kampta olan olaylar hakkında geniş bilgi verildi.

32 sporcu arasından 20 sporcunun kampı terketmesi üzerine önce sporcuları çeşitli laflarla eylemlerinden vazgeçirmeye çabalayan Boks Federasyonu Başkanı, bunda başarılı olamadı. Bunun üzerine, Hasan Rüzgâr araya bazı yöneticileri de koyarak, sporcularla tek tek konuşup «Yurt dışı seyahat» sözü vererek kandırma yolunu denedi.

Şimdiye dek, Rüzgar'ın bu sözlerle hiçbir sporcuyu yanına çekemediği görüldü.

Kampı terkeden boksörler arasında bulunan Müslim Ertekin, «Hasan Rüzgar herkesi kendi gibi, seyahat düşkünü sanıyorsa yanılıyor. Biz ne için eylemde bulunuyoruz bunun bilincindeyiz. Aramızda satılık sporcu yoktur» dedi.

Öte yandan henüz kuruluş aşamasında bulunan ve ilerici sporcuları bir çatı altında toplama amacında olan Boksörler Derneği'nin geçici Yönetim Kurulu üyelerinden ve Türkiye Şampiyonu olan ulusal boksörlerimizden Ahmet Çelikkan bir açıklama yaparak Federasyonun tutumunu kınayarak boksör arkadaşlarının tavrını desteklediklerini söyledi.

Çelikkan'ın açıklaması özetle şöyledir:

«Sırf göz boyamak amacı ile Federasyonun açtığı Akdeniz Oyunları'na hazırlık ve seçme kampının bir fiyasko olacağı baştan belliydi. Oysa Ulusal Takım kadrosu kamp öncesi saptanmıştı. Bu kadro çoğunlukla gerici sözde sporculardan ve Federasyonun yolsuzluk ve haksızlıklarına ses çıkaramayacak sporculardan oluşturulmuştu. Faşist ve akıncı birkaç sporcunun Kayseri'de yapılacak kampta, çalıştırıcılardan, yöneticilerden ve dışarıdan getirilecek faşist militanlardan güç alarak bir olay çıkaracakları gün gibi açıktı. Olaylara ramak kala boksör arkadaşlarımız kampı terketmek zorunda kaldılar. Bundan sorumlu bizce Federasyon değil, reklam ve seyahat düşkünü olan gerici bir kişiyi Federasyon Başkanı yapanlardır. Arkadaşlarımızın tavrını olumlu ve haklı buluyoruz. Spor Bakanlığı'nın gerekli soruşturmayı ivedi olarak yapmasını, gerçekleri aydınlatmasını istiyoruz.»

Boksörlerin haklı eylemini destekliyoruz

NİHAYET beklenen olay oldu. Akdeniz Oyunları için kampa alınan 32 sporcudan 20'si kampı terketti.

BEKLENEN diyorum, çünkü daha kampa girmeden önce bu 20 sporcumuz içinde bulunan Köksal, Müslim ve Kemal Tatar ile konuşmuştum. «Hasan Rüzgar'ın kampı göz boyama kampı. Sözde ayın 21'inde seçme yapıp takımı seçecekler. Halbuki kesinlikle biliyoruz ki şimdiden takım belirlendi. Hemen hiçbir derece alamayan, gerici aynı zamanda federasyonun haksızlıklarına karşı çıkamayacak, aptal bir avuç sporcu bu takımı oluşturacak. Çünkü Federasyonun yapısı da böyle, aynı zamanda bu tür sporcuları istediği gibi kullanıyorlar. Durumu bile bile gideceğiz. Sırf oyunlarını bozmak için. Oysa bizim kamp çağrısı yapılınca gelmeyeceğimizi sanıyorlardı.» Gerçekten sporcuların dediği de doğru çıktı.

KAYSERİ Talas Eğitim Merkezi'nde kamp yapan sporcular, dışarıdan hergün kampa konuk görünümünde getirilen faşist ve akıncı militanlar tarafından baskı altına alınmaya kalktılar. Federasyonun kamp için görevlendirildiği sözde çalıştırıcılar Bülent Kiter ve Sabahattin Burcu da gericilerle özdeşleşince bir olay çıkmasını önlemek için 20 sporcu kampı terketmek zorunda kaldılar.

TÜM bu olanların sorumlusu Hasan Rüzgâr ve Federasyonudur. Bu Rüzgar'ın ne ilk ne de son olan bir tutumudur. Bunu tüm boks camiası biliyor.

SPORCULAR bir tepki göstermiş, bir eylemde bulunmuşlardır. Haklıdırlar, hareketleri doğrudur ve aynı zamanda Federasyona karşıdır.

ANCAK boksörler bu eylemlerini sürdürmek zorundadırlar. Yani bu olay kapanıp gitmemelidir. Aksi takdirde Rüzgar Federasyonda olduğu müddetçe bu olaylar durmayacaktır. Rüzgar Federasyonunun gitmesi de yetmez, sporcular kendilerini yönetecek Federasyonu kendilerinin seçmeleri için çalışma yapmalı, kamuoyu ve bir baskı gücü oluşturmalıdırlar. Aksi takdirde yaptıkları eylem sadece duygusal bir tepki olarak kalır, hiçbir işe de yaramaz. Aynı zamanda hedeflerini doğru saptayamazlarsa aralarında bölünme başlar, nitekim bunu iyi bilen Hasan Rüzgar, sporcuları bölebilmek için tek tek konuşup «seyahata götürme» vaadiyle kandırmaya uğraşmaktadır. Kendini satabilecek sporcu olduğunu hiç sanmam, ancak hedef saptanmazsa bölünmenin olması doğal bir sonuç olacaktır.

BOKSÖRLERİMİZİ sonuna kadar haklı eylemlerinde destekliyoruz ve olacakları dikkatle izlemeye devam edeceğiz. Sorunların çözümünde sporcuların kendi kendilerini yönetmeye talip olması ve kendilerini yönetime hazırlaması en büyük etken olacaktır. Boksörler doğru hedef seçmelidir.

Hasan UYSAL

Eskrim Federasyonu Başkanı eleştirileri yanıtladı

Tayla: «Otellerde kamp yapılmasının hesabını bize sormayın» dedi

- Eskrim Federasyonu Başkanı «Kampa çağrılan 20 sporcunun seçiminde son 2 yılın başarıları ölçüt olarak alındı. Akdeniz Oyunlarına gidecek sporcularımız ise bu 20 kişi arasından Federasyon Teknik Kurulu tarafından seçildi. Bu tür polemikler bence yararsızdır. Şimdi tüm gücümüzle Akdeniz Oyunlarına ve Balkan birinciliğine hazırlanıyoruz.»
- Otellerde kamp yapmaları konusunda ise «Biz sporcularımızın içrahatlığı ile kalabileceği, BTGM'nin sporcular için yapacağı tesislerde kamp yapmak istiyoruz. Böyle bir yer olmadığı için olanaklarımızın izin verdiği bir otelde kamp yapıyoruz» diyen Tayla «Özel otellerde kamp yapılmasının hesabını bize sormayın» dedi

Eskrim Federasyonu Başkanı Ali Tayla

Ankara, (Politika) — Eskrim Federasyonu Başkanı Ali Tayla kendisine yöneltilen eleştirileri yanıtladı. Eleştirilerin tümü haksız değildir, ancak bazı sorunları çözmek bizim boyutumuzu aşar.» şeklinde konuşan Ali Tayla, kamp çalışmaları konusunda da bilgi verdi.

Sporcuların seçimi ve otelde kamp yapılması konusunda yapılan eleştirileri yanıtlayan Ali Tayla şunları söyledi:

«Balkan Birinciliği ve Akdeniz Oyunları'nda ülkemizi temsil edecek ulusal takımımızın oluşturulması için 20 eskrimcimizi kampa aldık. Bu 20 sporcunun seçiminde 1978 ve 1979 klâsmanları gözönüne alındı. Akdeniz Oyunları'na katılacak takımımızı ise federasyonumuzun teknik kurulu saptadı. Teknik kurul yıllarca ulusal formayı terletmiş, eskrim konusunda yetkinleşmiş elemanlardan oluşmuştur. Bu tür konularda yapılacak polemiğin bir yararı olacağını sanmıyorum. Şimdi önümüzde iki uluslararası sınav var. Tüm gücümüzle Akdeniz Oyunlarına ve Balkan Birinciliğine hazırlanıyoruz.

Özel otel konusu ise bizide rahatsız etmektedir. Sporcularımızın iç rahatlığı ile kalabileceği, çeşitli gereksinmelerini karşılayabileceği Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne ait bir spor kampında kalmayı bizde isteriz. Ancak böyle bir yer olmadığı için, olanaklarımızın izin verdiği ölçüde ki bir otelde kamp yapıyoruz. Bu nedenle özel otellerde kamp yapılmasının hesabını bize sormayın...»

Kamp çalışmaları hakkında da bilgi veren Tayla özetle, «4 Ağustostan bu yana Ankara'da 5'i bayan toplam 20 sporcumuzu kampa aldık. Bu kamp Akdeniz Oyunları ve Balkan Birinciliği için bir ön hazırlık kampı anlamını taşımaktadır. Çalışmalar Almanya Ulusal Olimpiyat Komitesi tarafından gönderilen Walter Madel yönetiminde sürmektedir. Alman çalıştırıcının yanısıra kampa davet edilen 4 çalıştırıcımızda sporcularımızın hazırlanmasına katkıda bulunmaktadırlar. Alman çalıştırıcıda kamp düzenlemesini ve sporcularımızı iyi bulduğunu söyledi.

ŞİMDİLİK KAMP DAĞILDI

Ankara'da yapılan kamp şimdilik dağıtılmıştır. Akdeniz Oyunları'na katılacak sporcularımız çalışmalarını kendi bölgelerinde sürdürmeye devam edeceklerdir.

2-15 Eylül arasında tekrar kampa alınacak olan ulusal takımımız, bu tarihler arasında yurdumuza gelecek Suudi Arabistan Ulusal Takımı ile özel bir karşılaşma yapacaklardır» dedi.

Arka Pencere

Aydın Ozan

Futbol tehlikesine dikkat

YOL kapanmıştı. zincirleme bir kaza nedeniyle... Açılması da kolay değildi. Hurda olmuş arabalar, kanlar içinde yaralılar...

BİR yolcu otobüsünden yol kıyısına inmiş bekleşenler söyleşiyorlardı:

— **MÜDAFAAMIZ** iyi bu yıl, maşşallahı var.

— **İYİ** ama tek golü yiyen yine siz oldunuz.

— **Önemli** değil, hazırlık maçı bunlar, ölçü değil.

— **ABİ** be, gelecek hazırlık maçına beni de götürün, ustadan izin alırım.

SAVUNMASININ iyi olduğunu söyleyen, aydın giysili eli çantalı biri. Onu yanıtlayan, Karadeniz şivesi ile konuşuyor. Bir dahaki maça gitmeyi dileyen de gençten biri, bir işçi olsa gerek. Az ötelerinde taşınan yaralılar ve sirenleri polis otolarının... Duymuyorlar görmüyorlar, dört gün önce oynanmış bir maçın coşkusundalar hâlâ...

YALNIZ onlar mı?

İŞİNİ unutan memurlar, kepenklerini indiren esnaf ve daha niceleri yok mu?..

SPOR denince futbol anımsanıyor. Futbol denince, insanlar işlerini aşlarını unutuyor. Bir toplum için tehlike çanlarıdır bunlar, tehlike çanları...

İLGİLİ bakanlık da (Gençlik ve Spor Bakanlığı) bu yanılgının içine itiliyor, sanki başka uğraşı yokmuş gibi, gençlik sorunları ve diğer spor dalları bir yana atılarak, yalnızca futbolla meşgul edilmek isteniyor.

ÜLKEDE, bir yılda ev kiralarının yüzde yüz nasıl arttığını düşünmeye olanak bulamayan sayın milletvekilleri, illerinin futbol takımlarını kalkındırmak, haketmedikleri yere çıkarmak için ha bire bakanlıkları, yönetmelikleri zorluyorlar da zorluyorlar. Takımları üçüncü ligten ikinciye, ikinciden birinciye çıkarsa vatan kurtulacak sanki, sanki açlıkların, yoksullukların sonu gelecek...

BU yanılgıya dur denmezse çok uzakta değil başlayacak sezonda büyük olaylara gebedir futbol aldatmacası, altından kalkılması çok zor olaylara... Birinci lige yeni çıkan takımlar, milyonluk transferler ve bunlarla ilgili olarak koparılan gürültüler falcı olmayı gerektirmiyor **her alanda olay yaratmak için fırsat bekleyen terörcü faşist ve şovenistler ile onların yanlışlıklarına umut bağlayanların** yeni sezonu pusuda beklediğini.

SARILMASI güç yaraların açılmaması için bu konuda, ilgililere, basına özellikle televizyona düşen görevler var, çünkü geçmişteki bazı üzücü olaylarda televizyonun da sorumluluğu var dolaylı da olsa...

NASIL mı?

GELECEK yazımızı okuyun lütfen.

İSTANBUL HENTBOL KARMASI İLE WURTTEMBERG KARŞILAŞIYOR

Savaş GÖKBAYRAK

Akdeniz Oyunlarına hazırlanan Ulusal Hentbol takımımız ile karşılaşmalar yapmak üzere ülkemize gelen Federal Almanya'nın Baden Württemberg Eyaleti Genç Karma takımı bugün saat 19.30'da Bağlarbaşı Kapalı Spor Salonunda İstanbul Hentbol Karması ile karşılaşıyor.

Toplam 2 aydır Bölge Antrenörü Muhlis Metin gözetiminde çalışmalarını sürdüren İstanbul Hentbol karması oyuncuları «bu maça iyi hazırlandıklarını» belirttiler.

Federal Almanya'nın 1. ve 2. lig takımları ayarında teknik ve taktik bakımdan bizden daha üstün Württemberg takımının yapacağı karşılaşmalar hentbol severleri tarafından ilgi ile izleneceği sanılıyor.

kısa... kısa...

- Güreş Federasyonu Başkanlığından istifa eden Emre «Sporcuların kaprisi güreşimizi içinden çıkılmaz bir duruma soktu. Artık yaşamım süresince güreşle uğraşmayacağım» dedi...
- Türkiye futbol hakemleri birliği Kulübü Ankara Şubesi Lokalinde kumar oynandığı gerekçesiyle dört kişinin yakalandığı ve kulübün mühürlendiği şeklindeki haberle ilgili soruşturma sürüyor. Kulübü işleten kiracının sözleşmesi iptal ediliyor.
- Akdeniz oyunları toplantısı federasyon başkanları ve temsilcilerinin katılımıyla tamamlandı. Toplantıda güreş kafilesinin son şekli belirlendi. Kadroya yeni alınan 6 güreşçinin yugoslavlara kabul ettirilmesine çalışılıyor.
- İnönü Stadında pazar günü oynanacak Fenerbahçe Beşiktaş maçı saat 18.00'e alındı. Maçın iki saat önceye alınmasına ışıklandırmanın yetersizliği yolaçtı...
- Başbakanlık Dış Seyahatler Komisyonu Genç Ulusal Futbol Takımımızın Bulgaristan'da yapılacak Balkan Şampiyonasına katılmasına izin vermediği öğrenildi...

At yarışları

Alev Anakök

1. KOŞU: F. Ali P. Kartaca S. Kafkas
2. KOŞU: F. Nasra P. İrade P. Sadfethotan S. Yaprak
3. KOŞU: F. Karaali P. Nesil S. Golden Gace
4. KOŞU: F. Serhanbey P. Gözde P. Ayşe S. Şahide
5. KOŞU: F. Parabol P. Konçuy S. King Efe
6. KOŞU: F. Serdar P. Sibelhan P. Kırgül S. Tutar
7. KOŞU: F. Bigben P. Sganarelle S. Zero
8. KOŞU: F. Menderes P. Camra P. Şelale S. Vosvos

Turnuvanın şampiyonunu Fenerbahçe Beşiktaş karşılaşması belirleyecek

F. BAHÇE, G. SARAYI YİNE YENDİ: 1-0

Metin KURT

Gece Fenerbahçe'nin oldu. Çünkü sahada bütünüyle kazanmak için ter döken futbolculardan kurulu bir Fenerbahçe vardı.

Topu kaptıran sarı lacivertli futbolcu zaman yitirmeden topu yeniden kazanmak için vargücüyle didiniyordu. Cem ve Erol takımlarını sürekli ileri iterek hatlar arasındaki mesafeyi kısaltıyor, F. Bahçeli futbolcuların birbirleriyle yardımlaşmaları kolaylaşıyordu. Bu arada Raşit de tam bir özveri içerisinde takımı için ter dökerek onsuz bir Fenerbahçenin başarılı olma şansının olamayacağını kanıtlıyordu. Yaşar, basit ama o oranda yararlı futboluyla dün gecenin en başarılı futbolcusu oluyordu. Selçuk ise ileride F. Bahçeye yararlı olacağını sarı lacivertli taraftarlara müjdeliyordu. Kısacası F. Bahçede ter dökmeyen futbolcu yoktu.

G. Saray Beşiktaşı yenmesinin verdiği güvenle maça başlamanın uyuşukluğunu üzerinden atamadı. Özellikle ilk yarıda sarı kırmızılı hatlar arasında Beşiktaş maçında olduğu kadar boşluk bırakmadı. Erdoğan Fenerbahçe'nin golü oluncaya dekoyun disiplininden ayrılmadı. Ancak, Öner, Kemal, Orhan nedense görevlerinin top yalnızca kendi takımlarındayken olduğunu top rakibe geçtiği zaman görevlerinin de bittiğini sanıyorlar. Bu durum F. Bahçeye büyük avantaj sağladı. Gürcan ve Cüneyt'in işini güçleştirdi.

F. Bahçe golünden sonra, sarı kırmızılı futbolcular, maçın 90 dakika olduğunu unuttular, oyun disiplininden uzaklaştılar. Bu durumdan Fenerbahçeliler yararlanmasaydı, sonuç daha farklı olabilirdi. Sonuç olarak dün geceki maçta daha fazla koşan maç süresince oyun disiplininden ayrılmayan futbolculardan kurulu Fenerbahçenin kazanması doğaldı ve de sonuçta Fenerbahçe kazandı.

F. Bahçe'nin Galatasaray'ı 1-0 yendiği maça takımlar çıkarken. (Foto: Ö. Coşkun)

HAKEMLER: Cumhur Demir, Nuri Cerrahoğlu, Metin Tucu.
FENERBAHÇE: Adem, Onur, Şevki, Erol, Cem, Yaşar, Önder, Raşit, Cemil, Selçuk.
GALATASARAY: Eser, Müfit, Erdoğan, Güngör, Fatih, Güney, Öner, Gürcan, Gökmen, (İbrahim), Kemal, Orhan.
GOL: Dakika 70 Raşit

40 bin 459 biletli seyircinin stad gişelerine 3 milyon 802 bin 475 lira ödeyerek izlediği dün geceki maçta tribünler tıklım tıklım doluydu.

Görünüşte her iki takımın taraftarları sayısal açıdan eşit idi. Fakat, bu eşitlik Galatasaray sahaya çıkınca bozuldu. Çünkü, G. Saray taraftarları takımlarını daha içten karşıladı, takımlarına güvendiklerini açıkça belirttiler.

Milyonların istemi: MHP kapatılsın

(Baştarafı 1. Sahifede)

Bu arada Maden-İş Sendikası da bir bildiri yayınladı ve tüm üyelerini bu anti-faşist eylemlerde etkin görev almaya çağırdı. Buna karşılık DİSK yönetim kademelerinde belirgin bir suskunluk gözleniyor. Aynı suskunluğun ve «tavırsızlık»ın TÖB-DER, TMMOB Genel Merkezleri ile Türkiye İşçi Partisi Merkezinde de sürdüğü dikkati çekiyor. Ancak bu örgütlerin tabanlarının eylem hazırlıklarında etkin görev aldıkları ve bugün başlayacak eylemlere yığınsal olarak katılacakları bildiriliyor.

● Maden - İş bildirisi

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası dün bir basın açıklaması yaptı. Açıklamada tüm Maden-İş üyeleri, sıkıyönetim bölgeleri dışındaki eylemlerde etkin görev almaya çağrıldı. Maden-İş'in açıklaması şöyle:

«Yıllardır ülkemizi bir anarşi ve terör havasına boğan siyasal cinayet ve saldırıların başsorumlusunun, faşist bir darbeye ortam hazırlama çabasındaki MHP ve yan kuruluşları olduğu bugün tüm belgeleriyle ortaya çıkmıştır. MHP ve yan kuruluşlarının kapatılması, sorumluların cezalandırılması istemi bugün milyonlara malolmuştur. Cangüvenliğinin sağlanmasının ve demokrasiye yönelik saldırıların kökünün kurutulmasının yolu bugün faşist odakların dağıtılmasından geçiyor.

Bu nedenle 18-26 Ağustos tarihlerinin «Faşizme Karşı Savaş Haftası» ilan edilmesi ve bu hafta içinde Türkiye'nin dört bir yanında yığınsal eylemlerle «MHP kapatılsın, katillerden hesap sorulsun» isteminin yükseltilmesi girişimini sendikamız demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi savaşımında olumlu bir adım olarak değerlendirmiştir.

Faşizmi yenecek tek güç, işçi sınıfımızın öncülüğünde tüm ulusal demokratik güçlerin ortak savaşımıdır. Gün faşist harekete karşı güçlerimizi birleştirme, bu tehlikeyi elbirliğiyle halkımızın tepesinden sürüp atma günüdür. İlericiliğin, demokratlığın, yurtseverliğin ölçütü bu gün, MHP'nin ve öteki faşist odakların kapatılması, katillerden hesap sorulması savaşımında alınacak tutumdur. Sendikamız bu savaşımda üzerine düşen görevi tüm etkinliği ile yerine getirecektir.

Tüm Maden - İş üyelerini, tüm ilerici, demokrat kişi ve kuruluşları, tüm halkımızı 18-26 Ağustos tarihleri arasında sıkıyönetim bölgeleri dışında ülkemizin dört bir yanında düzenlenecek ve anayasal bir hak olan antifaşist gösteri, yürüyüş ve mitinglere aktif olarak katılmaya, faşizme karşı tek bir yürek, tek bir yumruk olmaya çağırıyoruz.

● Ankara'da

Ankara'da MHP'nin kapatılması can güvenliğinin sağlanması ve tüm faşist odakların dağıtılması için Ankara'da binlerce bildiri dağıtıldı ve afişler yapıştırıldı. Alpres Fabrikası işçileri de Esenboğa yolunda MHP ve ÜGD'nin kapatılması için bir gösteri düzenlediler.

Faşizme karşı savaşım haftası nedeniyle önceki gün yaklaşık 200 ilerici Ankara'da Ulus Meydanı'nda binlerce «Savaş Yolu» imzalı bildiri dağıtıldı. Sokaklarda «MHP, ÜGD Kapatılsın, Faşist Türkeş Tutuklansın» yazılı Savaş Yolu imzalı afişler asıldı.

Ankara Esenboğa yolu üzerinde kurulu Alpres Fabrikası'nda da işçiler fabrikanın önünde Türkeş'in bir maketini yaktılar. «MHP, ÜGD Kapatılsın» yazılı bir pankartın da asıldığı gösteri ilgiyle izlendi.

● Adapazarı'nda

Adapazarı'nda yoğun bir engelleme operasyonu başladı. Mitinge çağrı bildirisinin dağıtımı engellendi ve toplatma kararı alındı. Bu arada İstanbul Ağır Ceza Yargıcının kentte denetlemelerde bulunduğu da bildiriliyor. Tertip Komitesi de dün bir süre karakolda gözaltında tutuldu ancak daha sonra serbest bırakıldı.

Miting sırasında söylenecek sloganların ve taşınacak pankartların önceden valilikçe denetleneceği bildirildi. Bu açık sansür niteliğindeki tutum tüm itirazlara rağmen ısrarla sürdürülüyor.

● İzmit'te

İzmit'teki engellemeleri Emniyet Müdürü ve Vali düzenliyor. İzmit kentini «sıkı yönetimsiz sıkıyönetim»in sürdüğü bir kent haline getirmekte bugüne değin oldukça «başarılı» olan bu iki idareci miting ve yürüyüşü engellemek için ilkin İl Seçim Kurulu'ndan izin alınması koşulunu ortaya attılar. İzmit İl Seçim Kurulu'na başvuran miting Tertip Komitesi. konunun seçim yasağına girmediği ve bu yüzden İl Seçim Kurulunu ilgilendirmediği yönünde bir karar aldı. Ancak Emniyet Müdürlüğü bu karara rağmen İzmit, Gebze ve Gölcük mitinglerini engellemekte ısrar ediyor. Bu arada alınan bir habere göre Valilik Gebze yöresineki tüm demokratik kuruluşları kapattı. Kapatma kararının «güvenliğe yönelik idari bir tasarruf» olduğu belirtildi ancak gerekçesi açıklanmadı.

● Antalya'da

Antalyada uzun süre verilmeyen miting ve yürüyüş izni sonunda alındı. Antalya mitingi bugün saat 15'de yapılacak. Mitinge İGD, GEB, Genç Öncü. Enerji Der, İplik-İş Sendikası Antalya Şubesi, Petkim-İş, TİS, Banksen katılıyorlar. Genel-İş Sendikası Antalya Şubesi de mitinge çağrı bildirisine imza koydu.

Öte yandan. Finike, Kumluca, Alanya, Manavgat ilçelerinde dün ve önceki gün binlerce bildiri dağıtıldı ve duvarlara antifaşist belgiler yazıldı.

● İstanbul'da

Bu arada Demokrasi Dayanışma Ajansı kanalıyla bir biliri yayınlayan Gemi Mühendisleri Odası. Barış Derneği, Gürsel Sanatçılar Derneği, Haber Der. Genel Der, Bank Der. Çırak Der, Gib Der, Tüs Der, Bayındır Der, Halk Koop, Enerji Der, İKD, İLD, İGD ve KÖGEF Genel Başkanları Faşizme Karşı Savaş Haftasını örgütleri ve tüm üyeleri olarak etkin bir biçimde desteklediklerini açıkladılar.

● Çorum'da

Savaş Yolu tarafından yapılan Faşizme Karşı Savaş Haftası çağrısı üzerine bugün Çorum'da yapılması planlanan miting ve yürüyüşün valilikçe engellenerek gerek il izninin verilmemesi üzerine gene bugün bir kapalı salon toplantısı yapılması kararlaştırıldı.

Valiliğin kapalı salon toplantısı için gerekli izni verdiği ancak saat 20.00 için verilen toplantı izninin gündüz saat 14.00'e alınması için çalışmaların sürdürüldüğü bildirildi.

● Gümüşhacıköy'de

Öte yandan Amasya'nın Gümüşhacıköy ilçesinde miting yapılmasına izin verilmediği bildirildi. Gümüşhacıköy ve Amasya'daki demokratik kitle ve meslek örgütü yetkilileri **«Faşist yuvaların dağıtılması, MHP ve ÜGD'nin kapatılması»** isteminin hiç bir güç tarafınan engellenemeyeceğini belirttiler. İzin verilmemesini protesto etmek üzere Başbakan Bülent Ecevit'e bir telgraf çekmeyi kararlaştıran demokratik kitle örgütlerinin telgraf metni de PTT tarafından kabul edilmedi.

● Mahmudiye'de

Mahmudiye'de önce engellenmek istenen miting, tertip komitesinin ısrarı üzerine gerekli izin alınarak bugün yapılıyor. Saat 12.00' de başlayacak olan yürüyüş ve mitinge çevre ilçelerdeki örgütlerin temsilcileri de katılacaklar.

● Bozöyük'te

Öte yandan Bozoyük İlçe Seçim Kurulunun mitingin yapılmasını engelleyen tavrı tertip komitesi tarafından Yüksek Seçim Kuruluna götürüldü. Yüksek Seçim Kurulunun kararından sonra Bozoyük'teki mitingin tarihi belirlenecek.

● Çerkeş'de

Çerkeş'te yapılacak olan «faşist yuvalar dağıtılsın, katillerden hesap sorulsun» miting ve yürüyüşü Kaymakamlık ve Emniyet Amirliğinin engellemeleri nedeniyle 22 Ağustos Çarşamba gününe ertelendi.

Tertip komitesinde yer alanların memur olmaları nedeniyle durumun «seçim yasaklarına uymayacağı»nı öne süren Kaymakamlık ve Emniyet Amirliği yetkilileri mitinge izin veremeyeceklerini bildirdiler. Bunun üzerine tertip komitesi üyeleri değiştirildi. Mitingin çarşamba günü yapılması için gerekli işlemlerin tamamlandığı belirtildi.

● Gaziantep'de

Gaziantep'te İGD. Genç Sosyalistler ve Birlik Yolu aralarında DİSK ve Türk-İş Sendikalarının da bulunduğu kuruluşlarla bir ortak açıklama yaptılar. Açıklamada MHP ve ÜGD'nin kapatılması istendi ve açıklama mahalle ve işyerlerine dağıtıldı.

● Yurtdışında

Bu arada Federal Almanya, Belçika ve Hollanda'da da antifaşist Türkiyeliler «Faşizme Karşı Savaş Haftası» nedeniyle bir dizi eylem düzenlediler. Federal Almanya'da FİDEF tarafından örgütlenen eylemler 12 kentte yapılıyor.

İSTA Ajansı'nın Federal Alman PPA Ajansından aldığı bilgiye göre, Almanya'daki mitingler Batı Berlin, Bremen, Hamburg, Gelsenkirchen. Köln, Frankfurt, Mainz, Bad Kreuznach, Stuttgart, Münih.

Hollanda ve Belçika'daki Türkiyeli ilericilerin düzenledikleri mitingler bugün ve yarın yapılıyor. Belgiler arasında MHP ve ÜGD'nin kapatılmasının yanısıra, Federal Almanya'daki Ülkücü Federasyonun kapatılması da yer alıyor.

Bu arada Bonn'daki Türkiye Büyükelçiliği önünde dün kalabalık bir basın toplantısı düzenlendi ve gösteri yapıldı. Başbakan'a da bir mektup gönderilmesi kararlaştırıldı. Mektup binlerce ilerici Türkiyeli tarafından imzalandı ve imzalanmasına devam ediliyor.

Alman Barış Birliği Basın Sözcüsü Josef Weber de FİDEF Genel Merkezine gelerek dayanışma duygularını belirtti.

7 TİP'li

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Ömer Özcan'ın Türk Ceza Kanunu'nun 149.2 maddesi gereğince ölüm cezasına çarptırılmalarını istedi.

Bahçelievler katliamına ilişkin aranan ülkücü komandoların kimlikleri şöyle:

«1 — Abdullah Çatlı, Nevşehir ili Kapıcıbaşı nüfusuna kayıtlı, AİTİA Mali Bilimler Muhasebe Yüksek Okulu Ekonomi Bölümü 4115 no.lu 4. sınıf öğrencisi, Ahmet Oğlu Remziye'den olma 1956 doğumlu, eski Ülkü Ocakları Başkanı. Katliamda adı: «Büyük Reis» olarak geçmekte.

2 — Ünal Osman Ağaoğlu, Ağrı ili Tutak ilçesi Merkez Cami Mahallesi nüfusuna kayıtlı. Hikmet oğlu 1956 doğumlu.

3 — Haluk Kırcı, Nevşehir ili Merkez Dere Mahallesi nüfusuna kayıtlı. Ankara Eğitim Enstitüsü 1496 no.lu 1. sınıf öğrencisi. Şükrü oğlu Hafize'den olma 1958 doğumlu.

4 — Mahmut Korkmaz, Ethem oğlu Güli'den doğma, 1956 doğumlu, AİTİA Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu öğrencisi.

5 — Bünyamin Adanalı, Hüseyin oğlu Neriman'dan olma, 1956 doğumlu, AİTİA Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu 7118 No.lu 4. sınıf öğrencisi.»

Öte yandan Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde önceki gün görülen Mamak katliamı ile ilgili duruşma. dosyanın tamamlanabilmesi için 23 Ağustos'a ertelendi.

ÜÇ KOMANDO ÖMÜR BOYU HAPSE MAKÛM OLDU

Yaşar Erdoğan adlı bir kişinin ölümüne neden oldukları gerekçesiyle dün Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde yargılanan Ekrem Seçkun. Celalettin Rumi Ergülen ve Reşat Demircin adındaki üç komando önce idam cezasına daha sonra da ömür boyu hapse mahkûm oldu.

Bankaların

(Baştarafı 1. Sahifede.

Bankalar Yasasının 48. maddesinde yapılan değişiklikle de bankaların iştirak ve kuruluşlarına yatıracakları sermayelerin toplamı eskiden olduğu gibi özkaynaklarının yüzde 10'u ile sınırlandırıldı. Ancak bankaların yıllık programlarında belirtilecek sektörlerde faaliyet gösteren ortalıklara kanunla kurulan ortaklıklara, kalkınma ve yatırım bankalarına 440 sayılı kanun kapsamına giren bankaların sermaye payları nedeniyle kuracakları ortaklıklara olan sermaye payları bu sınırlamanın dışında tutuldu.

Faşist saldırı üzerine Cevizli Sigara Fabrikasında üretim durduruldu

İstanbul (Politika) — Cevizli Sigara Fabrikasında dün komandoların Gıda-İş Kartal Şube Sekreteri Resul Parmaksız ve Gıda-İş üyesi Bekir Parmaksız'a saldırmaları üzerine işçiler üretimi durdurdu. Aralarında Celal Bayar ve Barbaros Demirbaş adlı komandoların da bulunduğu 5 saldırgan kaçtı. İşçilerin olayı protesto etmek amacı ile üretimi durdurmaları üzerine polis ve jandarma fabrikayı kuşattı. Saldırıda yaralananların durumunun iyiye gittiği, saldırı ile ilgili olarak Barbaros Demirtaş'ın arandığı öğrenildi.

Onbinlerce ilerici hergün

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

İSTANBUL'DA

● **Ortaköy** Dereboyu Caddesinde yüzün üzerinde ilerici genç önceki gün toplanarak, «MHP, ÜGD Kapatılsın, Türkeş Tutuklansın» gösterisi yaptı. Gösteride Türkeş'in maketi yakıldı ve «MHP, ÜGD Kapatılsın, Faşist Türkeş Tutuklansın» yazılı bir pankart asıldı. Çeşitli sloganların atıldığı gösteride yapılan konuşmada can güvenliğinin sağlanması için faşist cinayet odaklarının kapatılıp dağıtılmasının zorunlu olduğu, tüm cinayetlerin kaynağının MHP ve onun yan kuruluşları olduğu belirtildi. «MHP, ÜGD Kapatılsın, Türkeş Tutuklansın» istemiyle yapılan gösterinin ve bununla ilgili konuşmanın, caddeden geçen halk tarafından büyük bir dikkatle izlendiği ve alkışlandığı bildirildi.

● **Küçükköy**'de de ilerici liseliler tarafından düzenlenen gösteride MHP, ÜGD'nin kapatılması, Türkeş'in tutuklanması istendi. Türkeş'in bir maketinin de yakıldığı gösteride, «MHP, ÜGD Kapatılsın, Türkeş Tutuklansın» şeklinde sloganlar atıldı. Sözkonusu gösterinin sürdüğü bir anda da Rami Perşembe Pazarı'nda MHP'nin kapatılması, Türkeş'in tutuklanması, cangüvenliğinin sağlanması istemlerini dile getiren pul ve bildiriler dağıtıldı.

● **Büyükdere** semtinde dün sabah saatlerinde yapılan gösteride de bir grup ilerici genç «MHP, ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın» sloganlarını attı. Aynı istemleri dile getiren bir de pankart asıldı. Halkın yakın ilgi gösterdiği gösteride yolda talaş yakılarak trafik bir süre durduruldu.

Aynı saatlerde İstinye'de de yola talaş dökülerek yakıldı ve «MHP-ÜGD kapatılsın» pankartı asıldı. İşbaşı yapmak üzere gemi tamir tersanesine gelen işçiler, gösteriyi ilgi ile izlediler. Pankartın 11'e kadar kaldığı, gençlerin sessizce dağıldığı bildiriliyor.

ANAYOLLARDA GÖSTERİLER

Diğer yandan dün İstanbul'un hemen tüm anayolları ve önemli kavşaklarında yapılan gösterilerde trafik bir süre aksatılarak sloganlar atıldı ve «MHP, ÜGD kapatılsın, faşist Türkeş tutuklansın» yazılı bez pankartlar asıldı.

Gaziosmanpaşa Yenidoğan Ordu Caddesi, Küçükçekmece köprüsü, Kadıköy Altıyol, Galata Köprüsü, Büyükdere - Sarıyer yolu, Bağlarbaşı - Altunizade yolu, Üsküdar Ahmediye, Doğancılar yokuşu, Kadıköy Zirverbey yolu, Ümraniye girişi, İstinye, Beykoz, Anadoluhisarı, Küçüksu ve Göksu Köprüleri, Kartal, Güzelyalı, Ankara asfaltı üzerindeki köprü, Bakırköy İncirli girişi, İdealtepe, Güzelyalı arasındaki tren yolu üzerinde çok sayıda ilerici genç tarafından gerçekleştirilen «MHP, ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın» gösterileri büyük bir ilgi topladı. Sözkonusu yerlerde ilerici gençler yolun üzerinde lastik ve benzeri şeyler yakarak yolları trafiğe kapadılar ve yollar üzerinde «MHP ve yan kuruluşları kapatılsın, faşist Türkeş tutuklansın» yazılarının yer aldığı büyük boy bez pankartlar astılar. Sözkonusu gösteriler kalabalık bir halk topluluğu tarafından büyük bir ilgiyle izlendi ve yer yer ilerici gençlerin gösterileri alkışlandı.

ANKARA'DA

● **İskitler** ve **Yeni Sanayi**'de bir gösteri yapan çırak, kalfa ve genç işçiler MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını, can güvenliğinin sağlanmasını, Türkeş'in tutuklanmasını istediler.

Komando işgali altındaki İskitler Mahallesi'nde yapılan gösteride «MHP. ÜGD Kapatılsın. Türkeş Tutuklansın yazılı bir de pankart asıldı.

Demirel

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

lerde yapılacak açıklamaların konuları şöyle:

«Demirel ailesinin sahibi ve ortağı bulunduğu şirketler, vergi yönünden yapılan incelemeler, gayrimenkuller, Demirel'lere ait icra takipleri, INTO Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Uluslararası Ticaret ve Sanayi Merkezi Anonim Şirketi'nin TIR kaçakçılığı olayı, mobilya ihracı olayı.»

Faruk Sükan, Demirel ailesinin kullandığı banka kredileriyle ilgili tahkikat sırasında 7 ilde bulunan 19 banka genel müdürlüğü ve 57 banka şubesinin incelendiğini bildirdi ve Demirel ailesinin sahibi ya da ortağı bulunduğu 16 şirkete, 1975 yılında 344 milyon 577 bin, 1976 yılında 390 milyon 913 bin, 1977 yılında ise 317 milyon 895 bin lira tutarında kredi kullandırıldığını bildirdi.

Faruk Sükan'ın verdiği bilgiye göre, bu kredilerin toplam 235 bin 293 bin lirası Bankalar Yasası'nın 44'üncü 30 milyon 148 bin lirası Bankalar Yasası'nın 45'inci, 146 milyon 972 bin lirası ise Bankalar Yasası'nın 38'nci maddesine aykırı olarak kullandırıldı. Bir bankanın herhangi bir kişiye ya da kuruluşa açacağı kredilerin tutarlarını belirleyen bu yasa hükümlerine aykırı olarak kullandırılan kredi tutarları 412 milyon 408 bin lirayı buluyor.

MİSK

(Baştarafı 1. Sayfada)

patlayan bomba iki kişinin ölümüne yol açmış. Ankara Emniyet Müdürlüğü olaydan sonra patlayıcı maddenin MİSK Eğitim Sitesi'nin garajında imal edildiğini bildirmişti.

Bunun üzerine Genel Başkan Ömer Faruk Akıncı ve arkadaşları hakkında soruşturmaya başlanarak, MİSK yöneticileri 28 Temmuz'da askeri mahkeme tarafından tutuklanmışlardı.

Askeri mahkemenin tutuklama kararından sonra, MİSK yöneticileri yasa gereği en yakın mahkeme olan Kara Kuvvetleri Askeri Mahkemesine itiraz etmişlerdi. Kara Kuvvetleri Askeri Mahkemesi bu başvuruyu kabul ederek 6 Ağustos Pazartesi günü Akıncı ve arkadaşlarının tutuksuz yargılanmalarını kararlaştırmıştı.

Kara Kuvvetleri Askeri Mahkemesi'nin bu kararından sonra, Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın MİSK yöneticileriyle ilgili soruşturmayı sürdürdüğü öğrenildi.

CHP kendi

(Baştarafı 1. Sahifede)

«1 — Devrimci Yol, Devrimci Sol, Halkın Kurtuluşu, partizan: Yaşları 20-22 civarında olan ayakları havada gençlerden ve lunpen, başıbozuk unsurlardan oluşuyor. Solda «anarşist - maceracı - sol oportünist» sıfatlarıyla tanınır.

2 — Apocu, Özgürlük Yolu, Kava, Rizgari: Misak-ı Milli'nin yılmaz savunucusu CHP'nin doğudaki piyonlara karşı sürdürdüğü mücadeleden huzursuz olan ayrılıkçı örgütler. Haydut çetesi.

3 — İlerici Gençler Derneği ve İlerici Kadınlar Derneği: Türkiye Komünist Partisi'nin yan örgütü konumundadırlar. Sloganları ilk bakışta CHP kitlesinin kabul edebileceği görünümünde. Ama sinsice CHP'nin içine sızarak o'nu TKP güdümünde yönlendirmeye çalışan «sabotor-provakatör» gruplar.»

Denizli'de üç genç öldürüldü

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

larını sordular. Adlarını yanlış olarak veren sözkonusu kişilerin daha sonra saldırganlar tarafından üstleri zorla arandı ve gerçek kimlikleri çıktı. Bundan sonra saldırganlar tabancalarını çıkararak üç genci de ağır yaraladılar. Yaralı Eğitim Enstitüsü mezunu iki genç olay yerinde. şoför ise ameliyat edilirken öldüler

Denizli Valisi Celâl Kayacan, olaydan sonra kentin giriş çıkışlarının tutulduğunu, araştırmaların sürdürüldüğünü söyledi.

DİYARBAKIR'DA

Diyarbakır'ın Bağlar semtinde önceki gece kimlikleri bilinmeyen kişilerce bir eve otomatik silahlarla ateş açıldı. Açılan ateş sonucunda evin sahibi Hamit Kılıç öldü, karısı Beşire Kılıç ise ayağından yaralandı. Yetkililer olayın eski bir kan davası nedeni ile meydana gelmiş olabileceğini, soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

KAYSERİ'DE

Kayseri'de bildiri dağıtan bir MHP yanlısı öldürüldü. Bu olayın «Faşizme Karşı Savaş Haftası» içinde bugün yapılması beklenen miting ve yürüyüşü engellemek amacı güttüğü belirtildi. Nitekim Kayseri Valisi Tertip Komitesi ile görüşerek yürüyüşün ertelenmesini istediği öğrenildi.

GEBZE'DE

Gebze'de ki bütün dernekler. Kocaeli Valiliğinin emri ile süresiz olarak kapatıldı.

Belediye Parkı karşısına afiş asılmasından sonra, duvarlara yazı yazan bir grup la polis arasında önceki gece çıkan çatışma ve bir baş komiserin evinin silahla taranması olayları üzerine Gebze Kaymakamlığına bir yazı gönderen Kocaeli Valisi İbrahim Ural, Gebze'deki tüm derneklerin süresiz olarak kapatıldığını belirtti.

Türk - İş

(Bastarafı 1. Sayfa'da)

rıyla da her zaman yakından ilgilenmiştir. Sorunların çözümünde Türk-İş'in bize büyük katkıları olmaktadır. Bu toplantılarda işçilerin ve Türkiye'nin genel sorunları hakkında bazı sonuçlara ulaşabileceğimizi umuyorum.»

Başbakan, bir gazetecinin «DYF-İŞ greve giderse Bakanlar Kurulu bu grevi erteler mi?» şeklindeki bir soruyu ise «DYF-İŞ görüşmeler sürmektedir. Bu aşamada bir açıklama yapmak yanlış olur» şeklinde cevaplandırdı.

TÜRK-İŞ İSTEMLERİNİ HÜKÜMETE VERDİ

Türk-İş Genel Yönetim Kurulu önceki gün Başbakan Bülent Ecevit ve ilgili bakanlarla görüşerek, Türk-İş'in muhtırasını hükümete verdiler. Başbakan Bülent Ecevit de Türk-İş ile daha önce başlatılan diyaloğu sürdürdüklerini kaydetti ve Türkiye'nin genel sorunları üzerinde durduklarını söyledi.

MHP, faşizme

(Baştarafı 1. Sahifede)

yazıda aynen şöyle denildi:

«Bilindiği gibi Dernekler Kanunu'muzun 4. maddesinin (I) bendi (belli bir siyasi partiyi destekleyen veya belli bir siyasi partinin aleyhinde çalışan derneklerin kurulmasını) yasaklamıştır. Bu yasaklamaya rağmen İGD, İKD, ILD ve TÖB-DER isimli bazı dernekler sıkıyönetimin ilanından bu tarafa sıkıyönetim bölgeleri içinde de dahil olmak üzere özellikle partimiz aleyhinde bir çalışmanın içine girmiş bulunmaktadırlar. Son olarak da 18-26 Ağustos tarihleri arasında adı «MHP Kapatılsın» olan mitingler düzenleyeceklerini açıklamışlar, bu açıklamaları gazetelerde yeralmıştır. Son aylardaki faaliyetleri ve makamına ulaştığını tahmin ettiğimiz pek çok yazılı belge dolayısıyla Dernekler Kanunu'na muhalefet ettikleri için haklarında çoktan soruşturma açılması ve hatta kapatılması gereken bu derneklerin hâlâ bütün pervasızlıklarıyla ortada olduklarını ve gene kanuni olmayan bir eyleme hazırlandıklarını görmekteyiz.

Öncelikle bu derneklerin kanuna aykırı olan ve 18'inde başlayacağı ilan edilen faaliyetlerine sıkıyönetim bölgeleri içinde mani olunmasını, ayrıca bu kuruluşlar hakkında gerekli soruşturmanın açılmasını talep eder, kamuoyuna intikal etmiş belgeler kafi görülmez ise bu derneklerin siyasetle uğraştıklarına dair elimizdeki belgeleri verebileceğimizi belirtir saygılar sunarız.»

YİTİK

İstanbul Telefon Başmüdürlüğünden aldığım kimlik kartı ile Yeni Haber İş Sendikasından aldığım üyelik kartımı yitirdim. Geçersizdir. 16.8.1979

Durmuş ERGÜDER
(Po: 2033)

Davadan dönen bir MHP'li anlatıyor

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Politika muhabiriyle üç buçuk saat süren söyleşisinde önce kimliğinin "saklı" tutulması konusunda anlaşmaya varıldı. Kendisinden bu dizi boyunca "Sürmeneli" kod adıyla söz edeceğiz. Sürmeneli, gerçekten de Sürmene'li. Ancak İSDEMİR'de çalışmaya başladıktan sonra Güney'e, İskenderun'a geldi. Sürmeneli, üç buçuk saat süren "ifşaat"ının bizce en ilginç bölümlerinden biri olan Ankara'da 15 gün süren patlayıcı madde yapımı ve kullanımı ile ilgili "kurs"u şöyle anlatıyor:

"...1975 yılındaydı. Haziran ayı ortalarında bana bölgeden bir kişinin Türkeş'in emri ile Ankara'ya gideceğini bildirdiler. Bölge (faşist örgütlenme içindeki rütbelere göre) Albay'ının bu görev için beni saptadığı bildirildi.

9 Temuz 1975 günü İskenderun'dan bir otobüsle Ankara'ya yola çıktım. Ankara'da bana daha önce de bazı işler için bir kaç kez gittiğim Tepecik (Kayaş) semtindeki bir eve uğramam söylenmişti. Uğradım. Orada beni bekliyorlardı. "Hoş geldin" dediler, "Hoşbulduk" dedim.

O gece evde kaldım. Hoşbeş ettik. Ama kurs için kimse bir şey söylemedi. Ertesi günü de Ankara'yı dolaşmakla geçirdim. Gece gene aynı eve döndüm.

11 Temmuz günü erken kalktık. O güne kadar evde görmediğim biri geldi, beni aldı ve bir otomobile bindik. Ben Ankara'yı iyi bilmem. Zaten otomobilin pencereleri de plastik şeritlerle (jaluzi demek istiyor Sürmeneli) kapalıydı. Epey dolandık. Artık gideceğimiz yeri anlamayayım diye mi bu kadar dolandığımızı, yoksa gerçekten de gideceğimiz yer çok dolambaçlı bir yerlerde olduğu için mi bilemem.

Bir yerde durduk. Otomobilin kapısından fırlayarak çıktık ve hemen bir apartmanın içine girdik. Oradan da iki kat aşağıya, bir bodruma indik. Ama iyi döşenmiş bir bodrum idi.

Bodrum tıpkı okul çocukları için hazırlanmıştı. Yani iskemleler ve masalar vardı. Beni getirenler içeri girmediler. Beni içeri saldılar sadece. İçeride 10 - 12 kişi vardı. Sonra yavaş yavaş yeniler de geldiler. Tamamı 25 kişi olduk.

"KURSA KATILANLARI TANIMAMALIYDIK"

15 gün, daha önceden hiç tanımadığım bu 25 kişi ile birlikte bu bodrumda kurs gördük. Gündüz ders görüyor, geceleri de MHP'li veya Ülkü Ocaklı arkadaşların bulunduğu evlerde kalıyorduk. Yemek içmek için para vermedim. Zaten masrafımız da olmadı pek. Çünkü gündüz ders, gece de evlerde sohbet yapılıyordu. Kursa katılanların birbirlerine kim olduklarını sormaları yasaktı. Biz de sormadık.

15 gün süren kurs boyunca altı hocamız oldu. Bunlardan sadece dördünü tanıyorum. Bunlar MHP Genel Sekreteri Necati Gültekin, MHP Erzurum Milletvekili Nevzat Kösoğlu, MHP Gaziantep Milletvekili Cengiz Gökçek ve MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'ti.

Kurs için derse girecek "hoca"lar, bulunduğumuz bodrumun sağ üst köşesindeki dönerli bir merdivenden inerek kurs salonuna girerlerdi. Emin değilim ama bu merdivene açılan kapının, daha doğrusu bir üst kattaki "delik"in gizli olduğunu sanıyorum. Kurs boyunca anlamaya çalıştım ama pek anlayamadım. Fikrimce bu kapı - deliği otomatik olarak, mesela elektrikle çalışan bir mekanizma ile açılıyor, kapanıyordu.

Kurs sırasında Gültekin, Nevzat Kösoğlu ve Gökçek bize daha çok "ülkücülük" üstüne bilgiler verdiler. Dünyadaki esir Türkleri anlattılar.

"BAŞKANIN KURS VERMESİ GARİP GELİYORDU"

Türkeş ise dokuz ışıktan söz etti ve bize patlayıcı maddeler üstüne ders verdi. O mu söyledi, yoksa bir "ülkücü" arkadaş mı söylemişti şimdi hatırlamıyorum, ama Türkeş, askerliği sırasında Amerika'ya gittiğinde bomba ve dinamit yapımı üstüne eğitim görmüş. Hakikaten de bu işi çok iyi biliyordu. Onun verdiği derslere doğrusu Allahı var, paha biçilmezdi. Bu işi Başbuğ çok iyi biliyor ve çok iyi öğretiyor. Ben ustalığımı ona borçluyum desem mübalağa olmaz.

Ama bana daha o zamanlar koskoca bir Genel Başkan'ın kursta ders vermesi garip görünürdü. Hatta bir gün dönerli merdivene tutuna tutuna indiğini görünce içimi bir gülmek kapladı. Hatta galiba güldüm de. Yanımdaki arkadaş bana sert sert bakınca sırıtmayı bıraktım. Ama hakikaten gülünecek gibiydi.

Kurs 15 gün sürdü ve sonra ben yeniden İskenderun'a döndüm. Kurstan sonra Ankara Garajlarında otobüs beklerken, kursta olduğunu gördüğüm biriyle karşılaştım. Onun da dili benim gibi "Karadenizli"ye çalıyordu. Hemşeri idik yani. Konuştuk. Onun adı Ahmet Gebeş'tir. Ahmet Gebeş Samsun'un Çarşamba ilcesinden. Ama o galiba Çarşamba'ya dönmedi. Ankara'da kaldı..."

Davadan dönen MHP'li Sürmeneli'nin kursla ilgili anlattıkları böyle. Daha sonraki eylemleri ise genellikle hep bu kurstaki uzmanlaşması çerçevesinde yürümüş. Yani bomba ve dinamit imali, patlatılması gibi...

Bu dizide ilkin Sürmeneli'nin faşist örgütlenmenin içine ilk girişini anlatacağız. Sonra da bölgedeki eylemler hakkında ad, tarih vererek aktardığı bilgileri...

MHP-ÜGD kapatılmalıdır

(Baştarafı 2. Sayfada)

eylem ve cephe birliği şarttır. Faşist tehlikeyi ancak bu birlik geriletebilir, yok edebilir. Tek doğru yöntem budur. Bu yöntem dünya halklarının deneyleriyle defalarca doğrulanmıştır. Bulgaristan halkı, anti-faşist halk cephesiyle faşizmi yenebilmiş, sosyalizmi kurabilmiştir. Portekiz, Nikaragua bunun en yeni örnekleridir. Şili halkı da faşist Pinoçet iktidarından kurtulmak için anti - faşist halk cephesinin kurulmasının zorunluluğunu anlamıştır. Ve faşizm koşullarında, halkın anti-faşist cephesi giderek güçlenmektedir. Somoza diktatörlüğünden sonra Pinoçet faşist diktatörlüğünün de düşmesi uzak değildir.

FAŞİST TEHLİKEYE KARŞI NASIL SAVAŞMALI?

Faşist tehlikeye karşı savaşta, gerici-faşist güçlerle uzlaşmalara, kararsızlıklara, ikircimli davranışlara yer yoktur. Sınıf uzlaşmalarına, sınıf barışlarına, bir sağdan soldan taktiklerine, «aman yerinizden kıpırdamayın, yoksa faşizm gelir» gibi kuruntularla halkın elini kolunu bağlayan, eylemsizliğe, pasifliğe iten aldatmacalara, veya «seçimlerle faşizm iktidardan düşmüştür, yenilmiştir» gibi safsatalarla faşizmin sınıfsal içeriğini ve faşist tırmanışı gözlerden saklamaya çalışan anlayışlara yer yoktur. Bu tür oyalamalar, taktikler, sadece faşist güçleri güçlendirir, onların zaferini yakınlaştırır. Eğer demokrasi güçleri, gerici-faşist güçlerin attığı bir adım karşısında iki adım atacak gücü kazanamazlarsa, faşizmin tehlikesi ortadan kalkmayacaktır.

Kadınlarımız, «İlerici Kadın Hareketi durdurulamaz» yürüyüşünü gerçekleştirdi. Türkiye'deki ilerici kadın hareketini daha da güçlendiren ve ileri güçler, demokrasi güçleri arasındaki dayanışmayı daha da pekiştiren bu yürüyüş, sadece İKD'nin kapatılması gibi antidemokratik uygulamalara son verilmesi için değil, ama aynı zamanda ilerici harekete, demokrasiye düşman MHP ve ÜGD'nin kapatılması, katillerin yakalanıp kendilerinden hesap sorulması, can güvenliğinin sağlanması için de yapıldı. Bu yürüyüş. örgütlülüğün gücünü de göstermiştir. Tek tek sokak aralarında kadınlarımıza saldırma cesaretini gösteren faşistler, bu örgütlülük karşısında gerilemişler, karşı çıkmaya. saldırmaya cesaret edememişlerdir.

Ama CHP ağırlıklı hükümetin uygulamaları, faşistlerin cesaretlerini artırıcı kaynaklar olmaya devam etmektedir. Demokratik dernekleri kapatıp, seçim oy hesaplarıyla faşist örgütleri açık bırakırken, bir yandan da yakalanan katil faşistler birer birer salıverilmektedir. Halkımızın istemleri yerine getirilmezken. yine demokrasi nutuklarıyla faşist tırmanışa kol gerilmeye çalışılmaktadır. Oysa faşist tehlike halkımızın ortak düşmanıdır. Yüreği evlat acısıyla yanan, bu faşist örgütler açıkken evlat acısı korkusuyla yaşayan halkımızdan oy beklenmemelidir. Halkımız, bu ikiyüzlü politikalara oy vermeyecektir.

Bu unutulmamalıdır. Bu faşist örgütlerin açık kalmasına göz yumanlar. demokrasi güçlerinin savaşımını durduramazlar. Türkiye için tek çıkış yolu olan eylem ve cephe birliği sağlanacak ve ileri demokratik bir düzen kurulacaktır. Tekerlek bu yönde dönüyor Tarih bu yönde ilerliyor. Ama. halkımıza faşizmin acısı tattırılmamalı. kapitalizmin «irinli, pis kokan çirkefi». yaşamaya. iyiye güzele. refaha düşman faşizme geçit verilmemelidir. MHP-ÜGD KAPATILMALIDIR.

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
- Yazıişleri Müdürü ... ... Tamer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27. Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapani İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
- Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Vergi dairelerinde çalışanlar arasında tüberküloz baş gösterdi

- Memurlar, temizlikten nasibini almamış binalardaki çalışma ortamının tüberküloza yolaçtığını belirtiyorlar

Halid SERTEL

İstanbul'un çeşitli semtlerindeki vergi dairelerinde çalışan memurlar arasında, tüberküloz olayları başgösterdi. Günümüzün ekonomik koşullarında yaşamlarını bir çok zorluklarla sürdürdüklerini belirten memurlar, aldıkları maaşların ancak ev kirası ve yol parasına yettiğini, bazan günlerce peynir-ekmek yiyerek çalıştıklarını, anlattılar. Beslenme sorunu ve çalıştıkları dairelerin sağlık koşullarına elverişsizliği nedeniyle, tüberküloz ve diğer mikrobik hastalıklarla yüz yüze kaldıklarını söylediler.

Sirkeci vergi dairesinde kendileriyle konuştuğumuz memurlar bu konuda şunları anlatıyorlar:

«Çoğunluğumuz orta tahsil yapabilme olanağını zorluklarla bulmuş kişileriz. Elimize geçen maaş, aylık 4 bin 500 - 5 bin liradır. Aldığımız bu maaş, bizlerin ancak ev kirasına ve işe gidip gelme yol parasına yetmektedir. Ayrıca çoğumuzun ailesinde çalışan yalnız biziz. Bu yüzden aldığımız maaşla güç-belâ geçinebiliyoruz. Burada çalışırken yiyebildiğimiz şeyler ancak peynir-ekmek ve yazları da yanında mevsim yiyeceği olan domatestir. Haliyle bu durumda bizler her türlü hastalıkla yüzyüze bulunmaktayız. Zaman zaman rahatsızlandığımızda gittiğimiz defterdarlık doktoru, bizlerle yeteri kadar ilgilenmemektedir. Defterdarlık doktoru olan kişi bizlerin yüzüne bakarak ilâç vermekte, eğer ciddi bir rahatsızlığımız olduğunda ısrarlı olursak, üç-beş gün rapor vererek başından savmaktadır.

ÖKSÜRÜK ŞURUBU VERİLEN HASTADA TÜBERKÜLOZ SAPTANDI

Hatta geçenlerde bir arkadaşımız kendisine müracaat ederek rahatsız olduğunu söylemiş, doktor da kendisine Calsiyum Sandoz, Ferro Bifacton ve bir öksürük şurubu vererek daireye yollamıştır. Arkadaşımızın doktora çıkış tarihi, 9.7.1979'dur. Aynı arkadaşımız 28.7.1979' da hastaneye kaldırılarak tüberküloz teşhisi konmuştur, halen tedavi altındadır. Doktorun arkadaşımıza koyduğu soğukalgınlığı teşhisi, 19 gün sonra daha değişik bir şekle bürünerek karşımıza çıkmıştır. Bu yüzden defterdarlık doktoru ve defterdarlık yetkililerinin bizlerin sağlığına gereken önemi vermedikleri bir kez daha acı bir şekilde ortaya çıkmıştır.»

Hastanede tüberküloz teşhisi ile yatan memurlardan Sirkeci Vergi Dairesinde altı yıldır çalışmakta olan Maliye-Der (Maliye Memurları Derneği) Genel Sekreteri olan Aptullah Mermer Beyazıt Vergi Dairesinden de Saadet isimli bir bayan memur, çeşitli tarihlerde hastanede yatan, fakat daha sonra üreden ölen Bülent isimli bir memur, gene çeşitli tarihlerde hastanelere yatıp, daha sonra taburcu olan daha birçok memur da elverişsiz çalışma ortamının

Memurların Defterdarlık kurbanları.

doktoru hakkındaki iddiaları üzerine bu konuda görüşlerini aldığımız Sirkeci Vergi Dairesi yetkililerinden biri şunları anlattı:

«Arkadaşlarımızın müracaatı üzerine Defterdarlık doktoruna giderek, durumu anlattım. Doktor bana «isteyenlerin evlerine en yakın dispanserlere başvurmasını, eğer oralarda kendilerine bir zorluk çıkartılırsa o zaman kendisini resmi yollardan sevkedebileceğini» söyledi. Ben de daireye giderek durumu arkadaşlara ilettim.»

Bunun üzerine Sirkeci Vergi Dairesinden 86 kişi, Sultanahmet Verem Savaş Dispanserine başvurur; ama buradaki röntgen cihazının, yedek parça yokluğu nedeniyle çalışmaması üzerine Taksim Verem Savaş Dispanserine gönderilirler. Memurlar, işlerinin elverdiği ölçüde gruplar halinde buraya gelerek muayene olmaya başlarlar..

MGK'nun Ecevit'in beyanları doğrultusunda karar verdiği savunuldu

AP, Milli Güvenlik Kurulu'nu ülkenin durumunu hafife almakla suçladı

- AP Başkanlık Divanı Milli Güvenlik Kurulu'nun tavsiye kararını "kuşku verici" olarak nitelendirdi

Ankara (ANKA) — AP Başkanlık Divanı, Genel Başkan Süleyman Demirel'in başkanlığında toplanarak, Milli Güvenlik Kurulu'nun yayınladığı bildiriyi görüştü ve, Milli Güvenlik Kurulunun, «Türkiye'nin durumunu hafife aldığı» öne sürüldü.

Başkanlık Divanı toplantısından sonra, yapılan açıklamada, Milli Güvenlik Kurulunun «hükümet başkanının aylardır söylediği ve hemen tümünün gerçek dışı olduğu görülen» beyanlar doğrultusunda, kamuoyuna bir tebliğ sunduğu iddia edildi.

AP Başkanlık Divanı bildirisinde Anayasa gereğince Milli Güvenlik Kurulu'nun hükümete tavsiye kararı vermekle görevli olduğu belirtilerek, «Milli Güvenlik Kurulunun, Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu böylesine hafife alması, fevkalade düşündürücü ve kaygı verici dir» denildi.

Ülkenin çeşitli köşelerinde devlet aranırken ve anarşi, terör, bölücülük, yıkıcılık doruğuna ulaşmışken, devletin polisi, bekçisi, jandarması kurşun yağmuruna tutulurken, Kars'ta güpegündüz kurşunlanarak öldürülmüş olan AP İl Başkanı Medet Alibeyoğlu'nun katilleri ellerini kollarını sallayarak gezerken, toplanan Milli Güvenlik Kurulu'nun neşretmiş olduğu tebliğ, vatandaşları şaşkına çevirmiştir.

Anayasa'nın 111. maddesine göre, hükümete milli güvenlikle ilgili tavsiye kararı vermekle görevli olan Milli Güvenlik Kurulu'nun, Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu böylesine hafife alması, fevkalade düşündürücü ve kaygı vericidir.»

Dev Maden-Sen Uluslararası Madenciler Birliği üyeliğine kabul edildi

Ankara, (Politika) — DİSK'e bağlı Dev Maden-Sen Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF)'ye bağlı Uluslararası Madenciler Birliği'ne üyeliği kabul edildi. Dev Maden-Sen genel kurulunda Uluslararası Madenciler Birliği'ne üye olabilmek için başvuru kararı alınmıştı. Uluslararası Madenciler Birliği Dev Maden-Sen'in başvurusunun kabul edildiğini belirterek birlikte çalışmaktan onur duyacaklarını bildirdi.

Bu arada geçtiğimiz günlerde Ereğli'de işlenen iş cinayetiyle ilgili Dev Maden-Sen'e bir telgraf çeken Uluslararası Madenciler Birliği Genel Sekreteri Alain Simon ölen işçilerin ailelerine başsağlığı, yaralılara sağlık dilediklerini bildirdi.

Mersin'deki gümrük yolsuzluğu için Gümrük Bakanlığı'ndan müfettiş istendi

- Mersin Gümrükleri Başmüdürü Arif Tuna ise, gümrük yolsuzluğu olayının büyütülmemesini istedi

Mersin, (ANKA) — İçel Valisi Naim Cömertoğlu TIR araçlarının mühürlenmesinde kullanılan devlete ait soğuk damganın bir gümrük komisyoncusunun elinde yakalanması olayına idari yönden el koymak üzere Gümrük ve Tekel Bakanlığından müfettiş gönderilmesini istediğini açıkladı.

Dün valilikte Gümrük Başmüdürü ile Emniyet Müdürünün de katıldığı bir toplantı yapan Vali Cömertoğlu, olayla ilgili olarak her iki tarafın görüşünü aldığını belirterek, güvenlik kuvvetleri olayda suç unsuru tespit ederek konuyu adliyeye intikal ettirmişlerdir. Ancak, Cumhuriyet Savcılığı gümrük görevlilerinin devlet memuru olması nedeniyle haklarında dava açabilmek için valilikten izin istemiştir. İl İdare Kurulu toplanarak iki gümrük memuru hakkında karar verecektir. dedi

Cömertoğlu, Gümrük Başmüdürü Arif Kutlutuna'nın İçel Emniyet Müdürünün olayla ilgili olarak «özür dilediği» iddiasını da reddetti.

Mersin Gümrükleri Başmüdürü Arif Tuna ise dün saat 15.00'de bir basın toplantısı düzenleyerek İçel Emniyet Müdürünün kendisinden özür dilediği şeklindeki iddiasını tekrarladı ve gümrük yolsuzluğu olayının büyütülmemesi gerektiğini savundu.

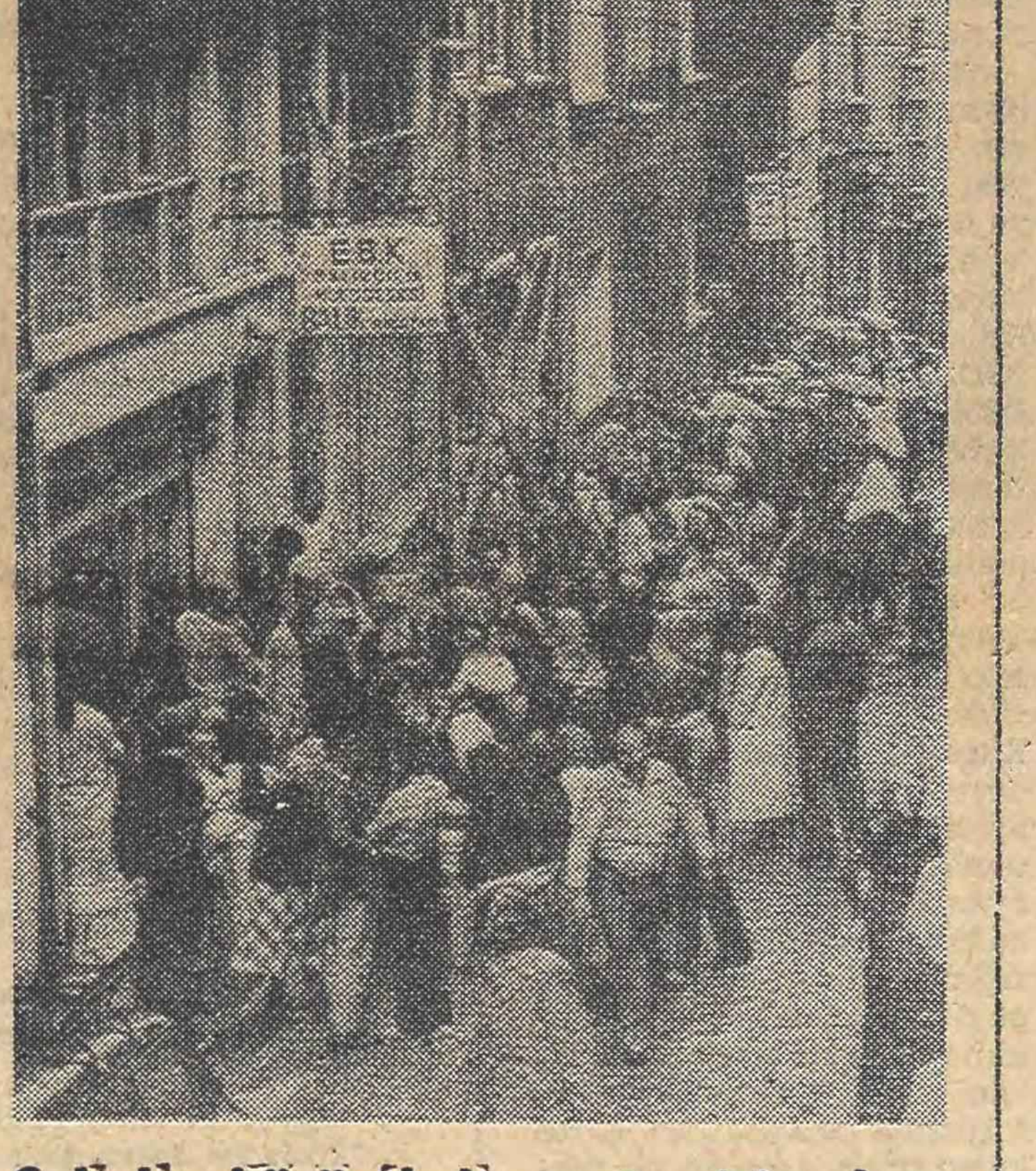

Sabahın köründe kuyruğa giriyorlar..

İlaç işverenleri, ilaç, Sabancılar margarin, Feyyaz Berker ampul stoklarken, emekçi halk da stokçuluk nedeniyle bulamadığı temel gereksinimlerini karşılamak için saatlerce kuyruklarda bekliyor. Piyasadaki yokluğun nedeni olan tekeller, aşırı kâr hırslarıyla pahalılığın da başlıca nedeni oluyorlar. Ayda bir kilo et yemeye hasret kalan emekçiler, o bir kilo et için de sabahın köründe kuyruğa giriyor. Gecenin saat 03.00 sıralarında oluşmaya başlayan kuyruk, ertesi gün yüzlerce kişinin eklenmesiyle metrelerce uzuyor. Saat 09.00' da da dağıtılmaya başlanan et ancak kuyrukta bekleyenlerden bir kısmına yetebiliyor.

(Foto: Nurettin Soydan)

Gardiyanlar da örgütlendiler

- Cezaevlerinde "Yönetici - mahkum - gardiyan" diyaloğunun kurulması istendi

İstanbul (Politika) — Mesleki sorunlarını kamuoyuna duyurup, ilgilileri uyarmak amacıyla gardiyanlar da bir dernek çatısı altında örgütlendiler. Kısa adı GARDER olan Gardiyanlar Derneği Genel Başkanı Ali Aydın'ın açıklamasında «Yönetici-mahkum-gardiyan» diyaloğunun kurulması istendi. Gardiyanlar günde 12 saat çalıştıklarını, fazla çalışma karşılığı olarak herhangi bir ücret ödenmediğini belirttiler. Cumartesi - Pazar tatilleri olmadığı gibi yine buna karşılık para almadıklarını bildiren GARDER Genel Başkanı Ali Aydın, açıklamasını şöyle sürdürdü:

«Her yıl verilmesi gereken giyecek yardımı nedendir bilinmez alınamamaktadır.

İş güvenliğimiz yoktur. İşimize son verilmesi amirimizin elindedir. Hiçbir hak talep edemeyiz.

Her an hükümlü ve tutuklularla biz karşı karşıyayız. Bu nedenle de cangüvenliğimiz için gerekli önlemler alınmalıdır. Bu iddiamızın en taze örneği Edirne Kapalı Cezaevi'nde gardiyan arkadaşımız Bayram Ali Yılmaz'ın görevi başında öldürülmüş olmasıdır.»

Gardiyanlar Derneği Başkanı Ali Aydın, cezaevlerinde çağdaş bir yaklaşımla yönetici - mahkum - gardiyan diyaloğunun kurulmasının sorunların çözümünde başlıca etken olduğunu da belirtti.

ÖZETLE

Öğrencilerin istemi yerine getirildi

ANKARA — Ankara Yüksek Teknik Öğretmen Okulunda hızlandırılmış eğitim programının 27 Ağustos Pazartesi günü başlayacağı açıklandı. Milli Eğitim Bakanlığından yapılan açıklamada, 1975-1976 ve 1976-1977 öğretim yıllarında öğrenim özgürlükleri ve can güvenlikleri olmayışı nedeniyle okullarına devam edemeyip sınıfta kalan öğrencilere uygulanacak hızlandırılmış eğitime devam zorunluluğu olduğu belirtildi.

Urfa Belediyesinde grev 3. gününü doldurdu

URFA — DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası, Urfa Belediyesinin iş yerlerinde grev uygulamasına başladı. Genel-İş Sendikası Urfa Şubesi Başkanı Mahmut Eren, 1 Ocak 1979'da sendika ile Urfa Belediyesi arasında toplu iş sözleşmesi imzalandığını belirtti.

21 metre yükseklikten düşen işçi öldü

AFŞİN — Termik Santral 1. ünite kazan dairesi yanındaki 21 metrelik platformda çalışan 25 yaşındaki işçi Hüseyin Al, ayağının altındaki sacın kaymasıyla düştü. Afşin - Elbistan Termik Santralı işçileri, yere düşer düşmez ölen Al'ın çevresine toplanarak cenazeyi kendilerinin kaldıracağını söylediler. Bir gün işi bırakan 1500 işçi, Hüseyin Al'ın cenazesini köyüne götürdü. Termik Santral işçileri, çok yüksek platformlarda çalıştıklarını ve emniyet tertibatı bulunmadığını söylediler.

Teknik elemanların yan ödeme kararnamesini Hükümet görüşüyor

Ankara (Politika) — Kamu kuruluşlarında çalışan personelin yan ödemelerine ilişkin kararname Bakanlar Kurulu'nda ele alındı. 1 Marttan itibaren geçerli olacağı belirtilen yeni yan ödeme kararnamesi ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı ile diğer yatırımcı bakanlıklar arasında önemli ayrılıklar bulunduğu bildiriliyor.

TRT TV Program-Haber-Eleştiri

Radyolardan seçmeler

TRT - 1

06.02	Günaydın
09.02	Çocuk Saati
10.01	Arkası Yarın
10.30	Hafta Sonu
13.00	Haberler
16.20	Halk Müziği Sanatçıları
17.02	Dilek Kutusu
21.30	Dinleyici İstekleri
23.00	Haberler

TRT - 2

08.02	Gün Başlıyor
09.40	Atatürk Yolunda
11.00	Türkiye Tarihi
16.20	Arkası Yarın
18.00	Okulda Müzik
21.00	Müzik Söyleşileri
23.00	Caz Sevenler İçin

TRT - 3

07.02	Güne Başlarken
09.03	Merhaba
10.00	Müzik Stüdyosu
13.00	Müzik Köşesi
16.00	Anıların Müziği
18.00	Gençler İçin
20.00	Dünden Bugünden
21.00	Günümüzde Caz

Yayını iyi düzenlenmeyen «Olimpiyat Belgeseli» izlenmesi gereken bir dizi

«Olimpiyat Belgeseli». 1980 Moskova Olimpiyatları başlamadan önce yayınlansaydı ve daha uygun bir saate yerleştirilseydi kuşkusuz çok daha olumlu olurdu.

Kanada Ulusal Film Kuruluşu tarafından 1 yıla yakın sürede gerçekleştirilen ve hazırlıklarında 168 kişinin görev aldığı belgesel 100 km.lik film harcanarak ortaya çıkarıldı. 9 ekip yaklaşık 200 saat çekim yaptılar. 4 yönetmen, 4 yapımcı, 30 kameraman, 28 seçici çalıştı. Çalışmaları 7 ay önceden başlayan belgeselin 7 ayrı yerden çekimi gerçekleştirildi. Filmin başyönetmeni Jean Claude Labrencque, başyapımcı Jacquez Bobet'le birlikte gerçekleştirdikleri belgeselde olaya spor açısından değil, sporcunun kişisel durumu, psikolojisi, yarışmanın önce ve sonrasındaki durumu açısından yaklaştılar.

Filmde birçok büyük sporcuyu izleme olanağı bulacağız. Olga Korbut, Nadia Comaneci, Bruce, Jenner, Nelli Kim, Batı Alman bisiklet ekibi televizyon kameralarının göremediği yanlarıyla ekrana yansıyacaklar.

Televizyon filmi olarak oldukça yoğun çalışılan belgeselin Cumartesi günü 18.20 gibi bir saate yerleştirilmesi gerçekten izleyici sayısını etkileyecek.

«Seyahatname» ilgiyle izleniyor

Bir yığın saçma sapan dizilerin birbirini izlediği bir sırada Seyahatname gibi hiciv-eleştiri türünde bir dizinin izleyicinin karşısına gelmesi olumlu. Üstelik, Atıf Yılmaz gibi usta bir yönetmen ve Sadri Alışık gibi usta bir oyuncu da biraraya gelince ortaya gerçekten sempatik bir yapıt çıkmış. Aziz Nesin, Seyahatname'yi 12 Mart döneminde yazmış «Evliya Çelebi'yi modernize ettim» diyor Nesin. Yapıt bu açıdan da başarılı sayılabilir. Ancak günümüz Türkiye'sinde toplumsal içeriği ve nedenleri giderek berraklaşan sorunlara «EVLİYA ÇELEBİ» gözüyle bakmanın yeterli olup olmadığı gerçekten tartışmaya değer. Nitekim Atıf Yılmaz da aynı kaygıyı duymuş olacak ki, yapıtı zaman zaman içeriği dışına çıkararak günümüz koşullarına uygulamaya kalkışmış iyi de etmiş. Yoksa dizinin sürükleyici görünümü içinde yukarda sorduğumuz soruyu bile sormanın olanağı kalmazdı.

1980 Olimpiyatlarını Sovyetler Birliği 3 kanaldan yayınlayacak

Spor dünyasının en önemli olayı kuşkusuz dört yılda bir yapılan Olimpiyatlardır. Bu kez Moskova'da yapılacak olan 1980 Olimpiyatları için Sovyetler Birliği'nde dört yıldır hazırlıklar sürdürülüyor. Son derece görkemli olması beklenen 1980 Moskova Olimpiyatlarını Sovyet televizyonu 3 kanaldan 305 saat yayın yaparak dünyaya duyuracak.

TRT'nin bugünkü koşulları içinde tek kanaldan vereceği olimpiyatlarda ancak tek bir yarışma izleme olanağı bulunabilecek. 2. bir kanalın açılması söz konusu. Eğer 1980 Moskova Olimpiyatlarına dek bu kanal çalışmaya başlayabilirse, daha kapsamlı izleme olanağı bizler için de doğacak. Üstelik Olimpiyatların Ramazan ayıyla çakışması gibi ters bir rastlantı da iftar saatlerinde yayının kesilmesine, özetlerde ya da özel bant yayınlarında verilmesine neden olacak.

TELEVİZYON PROGRAMI

17.00 HABERLER

17.05 Oyun Treni

Dizi programın bugünkü bölümünde Oyun Treninin Gaziantep'e gelişi, kukla bando ve minikler folklor grubunun gösterileri, minik balecilerin gösterileri yer alıyor.

17.55 Flipper

Dizi filmin GİZLİ AJAN adlı bölümü yayınlanacak. Coral Key'e bir İngiliz uçağı düşer ve Flipper bir rastlantı sonucu bunu bulur.

18.20 Olimpiyatlar

Belgesel dizinin bugün yayınlanacak bölümünde Montreal olimpiyatları konu ediliyor.

19.05 Çizgi Film

19.28 Saz Eserleri

19.37 İftara Doğru

Programda Aşık Veysel'in BİRLİK KAVLİ adlı şiirini Kerim Afşar okuyor. Ankara Radyosu sanatçıları, doğadan görüntülerin eşliğinde müzikle ekrana geliyorlar. Ayrıca Hafız Kadir Özsoy, Nahl suresinin 90/100 ayetlerini ve fatiha okuyor.

19.52 İslâm Dünyasında Oruç

20.30 HABERLER

21.15 Seyahatname

Dizinin bugün yayınlanacak 4. bölümünde Amerikalı turist Mrs. Redmaws, kendisini dolaştıran grupla İstanbul'un tabii güzelliklerini izlerken, büyük kent sorunlarıyla ve birçok olaylarla karşıkarşıya geliyor.

22.00 Eğlence

Programda yer alan sanatçılar: SERPİL BARLAS, YELİZ, SELÇUK URAL, TANJU OKAN, İSMAİL BADILLI, SEYFETTİN SUCU, ARİF MEŞHUR, MEHMET GÜÇLÜ, ve Türk Sanat Müziğinde GENÇ OSMAN ve RUHAN DENİZ. Programı İlhan Daner ve Balarısı Özdemir sunuyor.

23.00 Baretta

23.50 HABERLER

TRT Eğitim Merkezi İstanbul Stüdyosu kuruluyor

- Türk - Federal Alman teknik işbirliği ile gerçekleştirilecek olan stüdyonun kurulmasına ilişkin anlaşma yürürlüğe girdi

Ankara, (ANKA) — Türk - Federal Alman teknik işbirliği programı çerçevesinde, TRT Eğitim Merkezi ve İstanbul stüdyosunun ortak kurulmasını öngören proje yürürlüğe girdi.

Dünkü Resmi Gazetede yayınlanan anlaşma gereğince, Federal Alman hükümeti, adı geçen projeleri gerçekleştirmekle birlikte, personel eğitimi için gerekli uzman kadroları da gönderecektir.

İki ülke arasında anlaşmaya varılan proje gereğince, Federal Alman hükümeti bazı araç ve gereçleri de sağlayacaktır. Buna karşın olarak, Türk hükümeti verilen araç ve gereçlerin bakımını, ve çalışır hale gelmesini sağlayan personelin giderlerini karşılayacaktır.